

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND S V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkeblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

SKIKORT - PRISER:

Ukekort*)	Dags- kort	2-dagers kort
-----------	---------------	------------------

Betalt før	Kjøpt etter
15.5.	15.5.

Alpint	kr. 290,-**)	kr. 390,-	kr. 85,-	kr. 150,-
Langrenn	kr. 140,-**)	kr. 180,-	kr. 35,-	kr. 60,-

*) Søndag til søndag (8 dager).

***) Rabatt-pris ved tidlig bestilling for gruppet og enkelt-personer.

Barn under 12 år 50% moderasjon.

Betalte ukekort kan De overdra til en annen skiløper hvis De ikke selv kan komme.

Skikort langrenn gir rett til bruk av skitrekk og preparerte langrennsspor.

Skikort alpint gir rett til bruk av skitrekk og preparerte langrennsspor på bre-platået og preparerte alpinbakker.

ALPIN RENNSKOLE

Sommeren 1981

(Ca. 15. juni til ca. 15 aug.).

5 dagers treningskurs fra
fra midten av juni til
skolestart.

- teknisk skitrening SL/SSL
- videoinstruksjon
- barmarkstrening 2 kvelder pr. uke

Treningen legges opp
etter de treningsprogram-
mer som følges av de
norske alpinlandslagene.

Trenere:

Thore Brevik
Per Bye
Svein Bye
Ingar Nafstad
Hans H. Solberg

Planlegg sommertreningen
nå, det er på sommersnø
det tekniske grunnlaget
legges.

Enkeltelever/grupper
(gruppemoderasjon).

Påmelding - informasjon:

Stryn Sommerski A/S
Postboks 179
2051 Jessheim
Tlf.: 02 - 97 20 10

Nr. 4 juni 1981

NORSK SJAKKEBLAD

Ingen grunn til misnøye i sjakkfamilien Agdestein i Asker. Yngstemann Simen (til v.) gikk klart til topps i uttagningsturneringen til junior-VM, og på Bergsjø spilte han bl.a. remis med stormester Stean. Siden har han også rukket å fylle 14 år. Mye dårligere er heller ikke bror Espen (til h.), selv om han er et par år eldre. Og pappa Reidar har ikke noe mot å bli skjovet nedover på familielaget!

ISSN 0332-9771

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 41.55.36

Redaktør: Øystein Brekke

I redaksjonen:

Tor Arne Hauge
Knut Jøran Helmers IM
Henning Wadd Hermansen
Svein G. Myreng
Petter Stigar
Dag H. Sødtholt

Medarbeidere:

Ragnar Hoen FM
Svein Johannessen IM
Johs. R. Kjekken
Per Ofstad
Eivind Poulsen
Øystein Sande
Nils G.G. van Dijk

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke
medlemmer: kr. 60 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/41.55.36

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Magnus Mønsen
Mølledal 18, 4300 Sandnes
Tlf. 04/689698(j), 662836 (p)

Medlemsskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Sjakk som publikumssport?

I Sovjet er sjakk nest største sportsgren (etter fotball), både ifølge medlemstall og publikumsinteresse, opplyste presidenten i Sovjets sjakkforbund på en pressekonferanse under Malta-OL. Ved større turneringer i Øst-Europa er det gjerne et par tusen tilskuere, eller så mange teaterhallen rommer. Tilburg-turneringen i Nederland har over tusen tilskuere pr. runde = ærlig om publikum ikke har anledning til å se aktørene annet enn på intern-TV! Derimot kommenterer atormenter Donner partiene fortløpende i eget lokale.

Verdien av en sjakkturnering begrenses utvilsomt av den potensielle PR-verdien ikke utnyttes. En side av saken er å legge forholdene til rette for eventuelle skuespillere.

Da må turneringen ikke gjemmes bort i et trangt og kanskje røykfullt lokale der deltagerne bare presenteres med et løst Monradkort (som lett gjemmes under notasjonskjemaet). Hvis man derimot skaffer luftigere lokaler, noen betjente demonstrasjonsbrett og får ut daglige bulletiner, er turneringen i ferd med å bli et tilbud også for publikum.

Junior-VM i Skien var en praktisk antydning av at sjakk faktisk kan bli noe av en publikumssport også i Norge. Norges Sjakkforbund og de enkelte arrangører bør i alle fall forsøke å tenke tanken.

08

INNHold

Gulbrandsens IM-oppskrift	3
Positivt på Hotel Viking	5
Uttagningsturnering for juniorer	8
Spørrespalten: IM Knut Helmers svarer	10
Kommunikasjon	13
Problemløser	17
Gustav Eker i Aleand 85 år	18
Det åpne NM på Gausdal	20
Steen vakte sin klasse på Bergsjø ...	23
Debatt	26
Presidentens hjørne	29
Norges Grand Prix 1980/81	31
Turneringsoinformasjon	34

Redaksjonen avsluttet mandag 15. juni.

Arne Vinje Gulbrandsens IM-oppskrift:

Skiturer og Nimzowitsch!

Arne Vinje Gulbrandsen vant i påsken sin annen internasjonale turnering på Hotel Viking, Oslo i løpet av fire måneder, og resultatet var så overbevisende at tredje og avgjørende napp i IM-tittelen var klart alt før siste runde. Resultatet rager trolig blant det beste dusinet noen gang begått av en nordmann internasjonalt.

38-årige Gulbrandsen har følgende forklaring på sitt heller plutselige "internasjonale gjennombrudd":

- 1) Bedre fysisk form. Har gått på ski i helgene.
- 2) Leste i vinter "Mitt system" av Nimzowitsch for første gang.
- 3) Har anskaffet og studert endel åpningsteori.

20 år i Norgeseliten

Gulbrandsen var ellers blant dem som feide inn på den norske sjakkarenaen tidlig på 60-tallet. Han var junior-

mester i 1959, debuterte på OL-laget i 1962 og ble norgesmester i 1965 og 68. I 20 år har han tilhørt vår nasjonale elite, men hadde noen relativt passive år da realfagstudiene fikk høyeste prioritet. I de seinere år har den gode "Gulbrand" spilt atskillig mer igjen og tok 2.plassen i NM både i 78 og 79.

Hjemmestrikket spill

Etter nokså ujevne resultater i de internasjonale turneringene ga det første IM-nappet i Skien i januar i fjor rimeligvis blod på tann. Ikke uventet har han vist seg å ha noe "i reserve" i forhold til talentet. Til tider har det vært noe vel mye hjemmestrikket over Gulbrandsens spill, og særlig med svart mot sterke spillere har originale påfunn iblant ført til direkte katastrofer. Den som gjerne vil vinne, må som kjent også risikere å tape, men mye tyder på at bedre kunnskaper heretter gjør Gulbrandsen mye vanskeligere å slå. Hans eneste tap var imidlertid en liten "katastrofe" også denne gang: Mot Schneiders 1 b3 utviklet han brikken vel fikst og strakte våpen alt etter 23 trekk.

Vellykket gummivåpen

Som hvitspiller er Gulbrand med rette fryktet, og hans nye våpen 1 c4 har vist seg særdeles vellykket. I større grad enn med 1 e4 og d4 gir engelske stillingstyper anledning til å "tenke med hodet" og spille såkalt gummisjakk.

De to følgende partiene skulle illustrere hva vi mener:

Arne V. Gulbrandsen kommenterer:

JARLESLAGET 1981 TRONDHEIM, 1. runde:

Hvit: Arne V Gulbrandsen, OSS
Svart: IM Larry D Evans, USA

ENGELSK

1 c4 e6 2 Sc3 c5 3 Sf3 Sf6 4 g3 b6 5 Lg2 Lb7 6 0-0 d6 7 d3 Le7 8 e4 Sc6 9 b3 Muligens er 9 Sel etterfulgt av f4 og g4 mer konsekvent. 9 - 0-0 10 Lb2 a6 11 Sel Dc7 11 - sd7 og 12 - Lf6 bør være en bra plan. 12 Sc2 Tad8 13 g4 Sd4 14 g5 Først 14 f4 er å foretrekke. 14 - Sd7 15 f4 Sxc2 16 Dxc2 e5 17 Dd2 exf4 18 Dxf4 f6 Et nærliggende trekk,

da 19 gxf6 Lxf6 ikke gir sort noen problemer. 18 - Se5 var antagelig å foretrekke. 19 g6!? Et tveegget trekk som ser ut til å gi hvit fordel. Alternativet var 19 Df5. 19 - hxg6 20 Dg3 Se5 Andre muligheter var 20 - Kf7 21 Sd5 Lxd5 22 cxd5 og 23 Lh3 ser lovende ut for hvit, og 20 - g5 21 Lh3 g6 22 Le6+ Kg7 23 Dxxg5 med fordel for hvit. 21 Lh3 g5 22 Le6+ Sf7 23 Sd5 Lxd5 24 exd5 Kh7 25 Tf3 Sh6 26 Taf1 b5 27 h4 gxh4 28 Dxxh4 Da5 Det er ikke lett å finne forsvarstrekk for sort. Teksttrekket gjør det imidlertid meget lett for hvit. 29 Lc1 Truer 30 Lxxh6.

29 - g5 30 Lxxg5 fxxg5 31 Tf7+ Kg6 på 31 - Txxf7 følger 32 Txxf7+ Kg6 33 De4+ Kh5 34 Tg7 og vinner. 32 De4+ Kh5 33 Lg4+ Sxxg4 34 Dh1+ Sh2 35 Dxxh2+ Kg4 36 De2+ 1-0

Og partiet han spilte etter at IM-tittelen allerede var sikret:

VIKING INTERNATIONAL 1981, 9. runde:

Hvit: Arne V Gulbrandsen, OSS
Svart: FM Dan Cramling, Sverige

ENGELSK

1 c4 g6 2 Sc3 Lg7 3 g3 Sc6 4 Lg2 b6 5 d3 Tb8 Cramlings åpningstrekk var inspirert av Rantanen i deres lanbyrdes oppgjør noen runder tidligere. 6 e3 6 a4 for å forhindre b5 er sikkert og så bra. Jeg foretrakk imidlertid å la sort spille på sitt flankespill, da jeg ikke var istand til å se hvilke målsetninger han hadde med dette. 6 - b5 7 Sge2 b4 Etter min mening burde sort spille 7 - bxc4 og 8 - Lb7. 8 Sa4 e5 9 Lxc6 Hvit gir fra seg sin gode løper. Sort får til gjengjeld en vanskelig bondestilling på dronningfløyen. 9 - bxc6 10 f3 f5 Muligens er 10 - Lh3 11 Kf2 Sh6 bedre enn partifortsettelsen. 11 e4 f4 på 11 - g5 12 exf5 Lxf5 13 Sc5 bør hvit ha fordel. 11 -

Se7 er antagelig den beste fortsettelse. 12 gxf4 Dh4+ 13 Kd2 exf4 14 Kc2 g5 Det er vanskelig å finne noen bedre trekk for sort. Problemet er at den sorte dronning blir deplassert. 15 Dg1

15 - Lf6 15 - Kf7 er bedre. 16 Da7 Tb7 17 Dc5 Kf7 18 Ld2 a5 19 Taf1 Se7 20 e5 20 Dxa5 Lh3 21 Le1 Dh6 22 Tf2 Tnb8 er også bra for hvit. 20 - Lg7 21 Sd4 Te8 22 Dxa5 Lh3 22 - Lxe5 23 Dxe5 Sd5 24 Dxe8+ Kxe8 25 cxd5 cxd5 26 Sc5 betraktes som lett vunnet for hvit. 23 Le1 Dh6 24 Tf2 Sf5? 24 - Te8 er relativt best. 25 e6+ Kg6 26 Sxxf5 Lxf5 27 h4 Txe6 Stillingen er tapt ved andre trekk også. 28 Tg2 Lf6 29 h5+ 1-0

En IM blir til

ARNE VINJE GULBRANDSEN
Født 27. mars 1943

I. Skien International 1980

Kategori 4 (Elo-snitt 2343,5)
IM-norm = 67% = 6 poeng
Resultat: 6 poeng

II. Oslo Chess International 81

Kategori 4 (Elo-snitt 2327)
Resultat: 6 poeng (IM-norm: 6)

III. Viking International 1981

Kategori 4 (Elo-snitt 2334,5)
Resultat: 7 poeng (IM-norm: 6)

En begivenhetsrik lag-NM-finale avstedkom følgende sluttresultat:

1 OSS	-	4	4	5½	4½	6	24
2 Stjernen	2	-	2½	3	4	6	17½
3 Brugata	2	3½	-	3½	3½	4	16½
4 Randaberg	½	3	2½	-	4	5½	15½
5 Narvik	1½	2	2½	2	-	4½	12½
6 Arbeidernes	0	0	2	½	1½	-	4

Gulbrandsen, Moen,
Orseth og Poulsson over 50%:

Positiv norsk turnering

Igjen fikk vi bekreftet at Oslo og påske er blant de gunstigste kombinasjonene for å arrangere internasjonal sjakk i Norge. Såpass som 14 nordmenn hadde funnet anledning til å delta, og selv om ingen av IM-ene våre var blant dem, fikk turneringen så avgjort sportslig interesse også fra et norsk synspunkt. Arne Vinje Gulbrandsen spilte en kjempeturnering og gikk til topps med 7 poeng av 9 - ett poengs margin til IM-

napp og tittel! Tilsvarende resultat gjorde forresten Eivind Poulsson samme sted i påsken for fire år siden. Og nettopp Poulsson sikret seg en plass blant de nye tittelholderne på FIDE-kongressen i juli. En brukbar innsjutt på Hotel Viking holdt til FM-napp nr.3. Tidligere tellende resultat: Viking og Gausdal 1977. Resultatet denne gang kan tyde på at den "gode, gamle" formen er i anmarsj etter heller bleke internasjonale fore-

Viking Chess International

Oslo 13-19/4

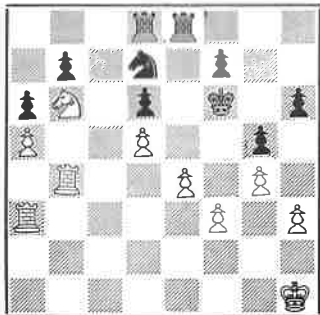
1	Arne V Gulbrandsen	NOR	2345	+04	+17	+02	-06	+29	+21	=03	=10	+13	7	40,0
2	GM Yrjö Rantanen	FIN	2460	+18	+10	-01	+26	=11	+06	+19	+16	=03	7	38,0
3	FM Peter Ostermeyer	BRD	2395	=09	-12	=33	+04	+15	+05	=01	+06	=02	6½	42,5
4	IM Konstanty Kaiszauri	SVE	2360	-01	+13	=07	-03	+34	+30	+11	+14	+06	6½	39,0
5	Mats Sjöberg	SVE	2230	=14	+28	+19	+11	-06	-03	+26	=08	+10	6	36,0
6	IM Lars-Åke Schneider	SVE	2410	=12	+27	+20	+01	+05	-02	+08	-03	-04	5½	43,5
7	Ole Chr. Moen	NOR	2295	=29	-09	=04	+33	+17	-08	=15	+22	+16	5½	35,0
8	IM Ole Jakobsen	DAN	2415	-27	+22	+12	+20	=26	+07	-06	=05	+15	5½	34,5
9	IM Ralf Åkesson	SVE	2305	=03	+07	-26	+18	-21	-27	+24	+20	+19	5½	32,5
10	Thomas Ernst	SVE	2295	+32	-02	=17	+19	+13	=14	+27	=01	-05	5	38,0
11	Dag Orseth	NOR	2290	+33	-31	-22	-05	=02	=15	-04	+19	=12	5	37,0
12	Eivind Poulsson	NOR	2380	=06	=03	-08	=28	=24	=22	+25	+27	=11	5	34,5
13	FM Dan Cramling	SVE	2380	-20	-04	+32	+22	-10	+24	+23	+26	-01	5	34,5
14	Thomas Welin	SVE	2290	=05	+24	-15	+27	=16	=10	=20	-04	=17	4½	35,0
15	Jarl H Ulrichsen	NOR	2300	=28	-26	+14	+23	-03	=11	=07	+21	-08	4½	35,0
16	GM Michael Stean	ENG	2505	-23	=18	+28	+24	=14	=26	+21	-02	-07	4½	33,5
17	Aleks Semakoff	NOR	2260	+21	-01	=10	=30	-07	-23	+34	+29	=14	4½	33,0
18	FM Bjørn Tiller	NOR	2315	-02	=16	=27	-09	-25	+33	+30	=23	+26	4½	32,0
19	Pia Cramling	SVE	2200	=26	+30	-05	=10	+23	+29	-02	-11	-09	4	36,0
20	Morten Groth	NOR		+13	=23	-06	-08	+30	=31	=14	-09	=21	4	34,0
21	Petter Stigar	NOR	2220	-17	+32	+31	=29	+09	-01	-16	-15	=20	4	33,0
22	Gunnar Johnsen	NOR	2260	=34	=08	-11	-13	+28	=12	=29	-07	+31	4	32,5
23	Henk A Happel	NED	2380	+16	=20	=29	-15	-19	+17	-13	=18	=25	4	31,0
24	Bjørn Heggheim	NOR		=30	-14	+34	-16	=12	-13	-09	+33	+27	4	31,0
25	Klaus Lindörfer	BRD	2280	=31	-29	-30	-32	+18	+28	-12	+34	=23	4	26,0
26	John Cox	ENG	2280	=19	+15	+09	-02	=08	=16	-05	-13	-18	3½	38,0
27	FM Alain Villeneuve	FRA	2330	+08	-06	=18	-14	+31	+09	-10	-12	-24	3½	35,5
28	Ralf Scheipl	BRD	2310	=15	-05	-16	=12	-22	-25	+33	+32	=34	3½	31,0
29	Ludvig Ulmer	BRD	2220	=07	+25	=23	=21	-01	-19	=22	-17	-33	3	33,0
30	Thomas Heiberg	NOR	2260	=24	-19	+25	=17	-20	-04	-18	+31	-32	3	31,5
31	Viggo Guddahl	NOR	2230	=25	=11	-21	=34	-27	=20	+32	-30	-22	3	27,5
32	Oddvar U Voll	NOR		-10	-21	-13	+25	=33	=34	-31	-28	+30	3	27,0
33	Ulrich Jahr	BRD	2230	-11	=34	=03	-07	=32	-18	-28	-24	+29	2½	32,0
34	Michael Bergmanolsson	SVE		=22	=33	-24	=31	-04	=32	-17	-25	=28	2½	29,5

stillinger i 78 og 79.

Hvilken tittel?

Men i virkeligheten kan en spørre seg hvorfor Poulsson ikke ble IM allerede i 1977! Resultatet på Hotel Viking dengang var såpass knallhardt at en skulle tro en søknad sammen med Sandefjord 75 og 76 ville hatt gode sjanser ut fra alminnelig praksis. Resultatet fra 75 var i orden, fra 76 i underkant (takket være misset vinst mot Spiridonov, Bulgaria i siste runde). Poulssons gjennomsnittlige ratingpresasjon for de tre turneringene er imidlertid 2496 og IM-kravet på 2450. Vel, en sterkt forsinket søknad er i alle fall avsendt... Her Eivind P.'s beste parti fra årets turnering:

Hvit: Alain Villeneuve, Frankrike
Svart: Eivind Poulsson, Brugata
MODERNE BENONI
1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 e6 4 Sc3 exd5 5 cxd5 g6 6 e4 d6 Benoni, here we go again! Ofte får jeg her en litt tvilsom stilling i åpningen, men jeg trives likevel, og har god score med svart. 7 Sf3 Lg7 8 Le2 0-0 9 0-0 a6 10 a4 Lg4 En variant jeg ikke har prøvd i seriøst turneringsparti før. 11 Lf4 Te8 12 Sd2! Lxe2 13 Dxe2 Sh5 14 Le3 Sd7 15 a5 Shf6?! Kanskje et tvilsomt trekk. Før er forsøkt De7 Dc7 og det uklare 15-Dh4! (Beljajski-Kasparov 1979). 16 f3 Se5 17 Tfb1 Dc7 18 Ta3 Tac8 19 h3!? h6 20 Kh1 g5?! Trykker posisjonen til Se5, men et stygt hull på f5. I det hele er stillingen et Eldorado for springere. En vanskelig fase følger. 21 g4 Sg6?! 22 Sc4! Sd7 23 Sa4 Sge5 24 Sab6 Sxb6 25 Sxb6 Tcd8 26 b4 cxb4 27 Txb4 De7 28 Ld4 Sd7 29 Lxg7 Kxg7 30 Db2+ Df6 31 Dxf6+ Kxf6

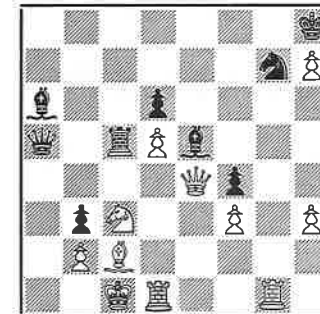

Eivind Poulsson får godkjent karakter og kan tenne pipa igjen.

32 Sa4? Tilsynelatende er hvit i ferd med å spille fram en avgjørende fordel, men teksttrekket deplasserer springeren, hvoretter svart allerede står best! Langt sterkere var 32 Sc4! og på 32 - Sc5?? (som Villeneuve fryktet), så avgjør 33 Tb6! Ke7 34 Se3! partiet i hvits favør. På 32 Sc4! hadde jeg planlagt følgende: 32 - Se5! 33 Sxe5 Kxe5 34 Txb7 Tc6! Analyser etter partiet viste at svart her har alle forutsetninger for å holde stillingen til remis. Det rare er at det kun er hvit som er i tapfare etter teksttrekket. 32 - Tc8! 33 Txb7 Tc1+ 34 Kg2 Tcc8 35 Ta2 Se5 36 Sb6 Hvit anser fred og ingen fare. Han tenker seg følgende variant: 36 - Tc2+ 37 Txc2 Txc2+ 38 Kg3 Tc3 39 Sd7+! med hvit fordel. Men.. 36 - T8c2+ 37 Txc2 Txc2+ 38 Kg3? Bedre var 38 Kf1, men etter 38 - Sxf3 står svart minst like bra. 38 - Sd3! Nytt sjokk for hvit, det truer matt i to (Sf4 og Tg2). 39 Sa4! Ta2 39 - Sf4? 40 Tb2! 40 Tb3?? Avgjørende feil, og hvit var ikke i tidssnød. Helt nødvendig var 40 Sc3!, og svart må skrinlegge mattvariantene. Men etter 40 Sc3! Txa5! har svart gode vinstsjanser med sin frie a-bonde, selv om det er langt fram. 40 - Sf4 41 Sb2 Se2+ Dersom 42 Kf2?, så 42 - Sc1! 42 Tb6 Txb2+ og vinner. Hvit kunne nå ha gitt opp, resten er krampetreknin-ger. 42 Kg2 Sc1 43 Tb6 Sd3 44 Txd6+ Ke5 45 Txa6 Txb2+ 46 Kg1 Kf4 47 Txb6 Kg3 48 Tb6 Tg2+ 49 Kf1 Tf2+ 50 Kg1 Sf4 Det er matt i 2. 0-1
Kommentarer: Eivind Poulsson

Favorittens skjebne

Turneringens naturlige favoritt var Michael Stean, 27-årig stormester og en av Kortchnois sekundanter. Etter VM-matchen i 1978 uttalte Kortchnoi at Stean hadde vært en særdeles verdifull sekundant pga. sine mange fine idéer. På Hotel Viking ble idéene i skuffende liten grad omsatt i poeng på tabellen. I første runde gikk det helt uventet galt mot Henk Happel, Nederland - og i siste mot Ole Christian Moen, som dermed nok en gang viste at han spiller best i Oslo og med 5½ poeng også tok sitt første FM-napp. Moen hevder at partiet egentlig ikke holder mål, da Stean underveis hadde en posisjonelt overlegen stilling. Men det taktiske skulle avgjøre kampen:

35 - Txc3 36 bxc3 Da1+ 37 Lb1 Dxc3+ 38 Lc2 Db2+ 0-1

Hvit: Michael Stean, England
Svart: Ole Chr. Moen, OSS
KONGEINDISK (Sämisch)
1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 f3 0-0 6 Le3 e5 7 d5 Sh5 8 Dd2 f5 9 0-0-0 a6 10 Ld3 Sf4 11 Lb1 c5 12 g3 Sh5 13 exf5 gxf5 14 Sge2 b5 15 cxb5 axb5 16 Sxb5 Db6 17 Sbc3 Sa6 18 h3 Sf6 19 g4 f4 20 Lf2 Sb4 21 a3 Da5 22 g5 Se8 23 axb4 cxb4 24 Dd3 e4 25 Sxe4 La6 26 Dc2 Tc8 27 Sc5 Tf7 28 The1 Le5 29 g6 Tfc7 30 gxh7+ Kh8 31 Tg1 Sg7 32 De4 Txc5+ 33 Lxc5 Txc5+ 34 Lc2 b3 35 Sc3

Ole Chr. Moen slo til.

Kretskonferanse

I helga 22-24 mai holdt Norges Sjakkforbund et kurs for ledende tillitsmenn i Oslo, og fra Buskerud Sjakkrets representerte undertegnede. Dette var et meget nyttig og positivt tiltak, som absolutt er meget viktig for organiseringen av sjakken i Norge. Det er verdifullt for tilføringen av nye impulser både sentralt såvel som på krets- og klubbplan. Kurs bør for fremtiden også arrangeres på kretsplan med representanter fra klubbene. På kurset ble kretsens funksjoner, oppgaver m.m. betydelig drøftet, og det var enighet om at kretsmesterskapene burde gis større betydning. Ledelsen i Norges Sjakkforbund bør i større grad forsøkes desentralisert, i øyeblikket er den sentralisert i Oslo-området. Det er likevel nødvendig med

en effektiv kommunikasjon mellom de impliserte. Forholdet NSF/NSFU ble dessuten berørt, og det hersket enighet om at de må opprettholdes som to organisasjoner. Per A. Bergersen orienterte om Elo-systemet og president Magnus Monsen om mulighetene for "studiesirkler med eller uten lærer", som frivilligundervisning. PR er viktig for norsk sjakk, og en rekke tiltak ble foreslått av Øystein Brekke, som var innleder til diskusjon. Det er et klart behov for flere turneringslederkurs og instruktørkurs. En annen viktig oppgave er kvinnesjakken i Norge, det bør arrangeres egne kvinneturneringer i større utstrekning, i tillegg til de øvrige turneringstilbudene som finnes.

Ragnar Edvardsen
(i Drammens Tidende)

Yngstemann best av 24

Uttagningsturneringen fikk i år en ny vri, nemlig 9 runder Monrad, istedenfor en 10 manns Berger som har vært tilfelle de foregående år. Turneringen samlet 24 deltakere. Da Petter Stigar valgte å spille i den internasjonale turneringen, fikk vi ingen klare favoritter i det harde feltet. De fleste holdt likevel en knapp på Simen Agdestein og Tor Kr. Schølseth. Asker-trioen Berge Østenstad, Jøran Jansson og Espen Agdestein ble nevnt som outsiders.

Yngstemann, Simen Agdestein, spilte best og vant en fortjent og populær seier. Han er et kjempetalent, og det skal bli spennende å følge han i VM. På andreplass kom Tore Brekke. En overraskelse for mange, men han har ligget i vannskorpa i et par år. Bror Espen kom på en fin tredjeplass. Etter 6 runder ble det for trangt på Hotel Viking, med tre turneringer gående samtidig. Derfor spilte vi de tre siste rundene i Oslo Schaksklubs

lokaler. Tiltross for litt lyd-og lysproblemer, en takk til O.S.S. med formann Bøckman i spissen for velviljen.

Gustav Gudbrandsen

Best spilte parti

Norsk Sjakkblad lokket med Bronsteins klassiker "The Chess Struggle in Practice" til den som leverte uttagningsturneringens - etter juryens mening - beste parti. Ni verker ble mottatt til bedømmelse, og egentlig med en noe skuffende gjennomsnittskvalitet. Prisen gikk imidlertid til turneringsvinneren for partiet mot klubbkamerat Jøran Jansson i 4. runde. Juryen fant partiet både originalt og fint spilt av Simen, som forteller at denne seieren smakte ekstra godt, da han ellers har tapt mange ganger for Jøran.

5. runde

Hvit: Simen Agdestein, Asker
Svart: Jøran Jansson, Asker

SLAVISK

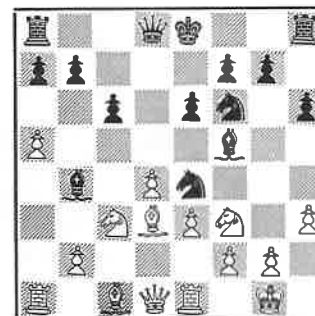
1 d4 Sf6 2 Sf3 d5 3 c4 c6 4 Sc3 dxc4 5 a4 Lf5 6 e3 e6 7 Lxc4 Sbd7 En annen mulighet er 7 - Lb4, som gir svart bedre kontroll over e4. Etter 7 - Sbd7 kan svart også spille på e6-e5. 8 a5?!

1 Simen Agdestein, Asker	2040	=24 +13 +06 =12 +05 +03 =02 +04 +09	7½
2 Tore Brekke, Bergens	1854	-04 -10 +20 +23 +19 +12 =01 +05 =06	6½
3 Espen Agdestein, Asker	1977	=10 +15 +08 =04 =12 -01 =05 +14 +13	6
4 Tor Kr. Schølseth, Kirkenes	2032	+02 =06 =14 =03 +07 =05 +18 -01 =08	5½
5 Jøran Jansson, Asker	2002	+09 +18 =12 +07 -01 =04 =03 -02 +14	5½
6 Tor Ånstad, OSS	1851	+17 =04 -01 +19 =14 =18 +13 =08 =02	5½
7 Berge Østenstad, Asker	2007	+15 +23 +24 -05 -04 =13 =08 +18 +12	5½
8 Ove Sævereid, Bergens	1977	+19 -12 -03 +16 +10 =14 =07 =06 =04	5
9 Petter Olsen, Randaberg	1836	-05 +11 -13 -10 +20 +17 +15 +16 -01	5
10 Egil Stokkeland, Ganddal	1900	=03 =02 -19 +09 -08 +23 -11 +22 +16	5
11 Gustav Gudbrandsen, Eiker	1847	-16 -09 =17 =20 +21 +24 +10 -12 +wo	5
12 Einar Brekken, Ganddal	1834	+20 +08 =05 =01 =03 -02 -14 +11 -07	4½
13 Reidar Simonsen, Søvlund	1709	=14 -01 +09 +24 =18 =07 -06 +19 -03	4½
14 Alf-Ole Berglund, Hammerfest	1775	=13 +16 =04 =18 =06 =08 +12 -03 -05	4½
15 Arne Nybø, Randaberg	1899	=07 -03 -23 +22 +24 -19 -09 +20 +21	4½
16 Svein Endresen, Levanger	1651	+11 -14 -18 -08 +22 +21 +19 -09 -10	4
17 Per Magnus Svingen, Løten	1811	-06 -19 =11 +21 =23 -09 -22 +24 +20	4
18 Trond Solem, Ski	1859	+21 -05 +16 =14 =13 =06 -04 -07 -wo	3½
19 Carl E. Amundsen, Elverum	1830	-08 +17 +10 -06 -02 +15 -16 -13 -22	3
20 Henrik Bøhmer, OSS	1832	-12 =21 -02 =11 -09 +22 +23 -15 -17	3
21 Ove Holmen, Steinkjer	1654	-18 =20 =22 -17 -11 -16 +24 +23 -15	3
22 Erik Gausel, OSS	1864	=23 -24 =21 -15 -16 -20 +17 -10 +19	3
23 Ivar Kosberg, Molde	1751	=22 -07 +15 -02 =17 -10 -20 -21 =24	2½
24 Jan Haugland, Sandnes	1861	=01 +22 -07 -13 -15 -11 -21 -17 =23	2

Fra nøkkelpartiet mellom Simen og Jøran i 4. runde. (som kan nytes under bildet). Simen tenker på sitt 6. trekk, mens også Jøran tar sakene alvorlig og sitter sammenhengende ved brettet! Et sjeldent syn. (Kanskje ble det for want?)

Bedre er 8 0-0 med planen De2 og e4. Nå blir a-bonden lett svak etter Lb4 ved en passende anledning, men komplikasjonene etter 8 - Lb4 9 Db3 Lxa5 10 Dxb7 er uklare. 8 - h6 9 0-0 Ld6 10 Tel 10 De2 er nok bedre. Tårnet kan lett bli stående utsatt på diagonalen e1-a5. 10 - Se4! Svart må hindre e4. 11 h3!? Jeg ville hindre offeret på h2 etter Sd2, men 11 Ld3 er nok bedre. 11 - Sdf6 12 Ld3 Lb4!? Etter f.eks. 12 - 0-0 kommer 13 Dc2 med bra spill for hvit, som etter f.eks. 13 - Sxc3 14 bxc3 har trykk i b-linja.

13 a6! Etter 13 Db3 Lxa5 14 Dxb7 0-0 har hvit store problemer med dama og dronningfløyen. 13 - Sxc3 14 bxc3 Lxc3 15 axb7 Tb8 16 Lxf5 Lxel Etter 16 - Lxal kommer 17 Se5 Dc7 18 Da4 0-0 (18 - Lc3 19 Sxc6 Dd7 20 Dxa7 med avgjørende fordel for hvit) 19 La3 Te8 20 Ld3! og hvit har klar fordel. Eller 16 - exf5 17 Se5 Dd5 18 Da4 Txb7 (18 - Lxel 19 La3 Ld2 20 Tbl! +-)

19 Sxc6 0-0 (Db5 20 Dxb5 Txb5 21 Txa7 eller 19 - Dd7 20 La3 Lxal 21 Txel med planen Tc1 og Se5) 20 Tbl! Eller (16 - exf5 17 Se5) Dc7 18 Da4 0-0 19 La3 Te8 20 Sxc6 Txb7 21 Telc1 Lxal 25 a5 og hvit får tilbake materiell. 17 Se5 17 Dxel gir samme resultat. 17 - Txb7 18 Dxel exf5 19 La3 Svart har store problemer med kongestillingen, og det er ikke lett å finne det beste forsvaret. 19 - Dd5 Bedre er heller ikke 19 - Dc7 20 Tc1 Tb6 21 Da5 med idéen Da4 og Sc4. 20 Tc1 Tb3? Taper direkte. Svart måtte spilt 20 - Tb6 for å kunne kjempe lenger, men etter 21 Tc5 Db3 22 Dc1 (22 Sc4? 0-0 23 Sxb6 Dxa3!) har han fortsatt problemer, f.eks. 22 - Dbl 23 Txc6 Dxc1+ 24 Txcl Tb8 25 Tc7 eller 22 - 0-0 23 Tc3 Da4 (Da2 24 Tc2) 24 Lxf8 Kxf8 25 Sxc6, og svart har fortsatt dårlig kongestilling. Etter 20 - Tc7 kommer 21 Db4, og hvit har vinnende angrep. 21 Txc6 Txa3 22 Tc8+ Ke7 23 Txh8 Bra er også 23 Db4+ Ke6 24 Tc6+ Dxc6 25 Sxc6 Tal+ 26 Kh2 Sd5 27 Db7 med truselen Se5. 23 - Se8? En stygg "buk", men svart har det ikke lett i noe tilfelle. På f.eks. 23 - Db5 eller Db7 kommer 24 Dc1, og angrepet er avgjørende. 24 Db4+ 1-0

Kommentarer: Simen Agdestein.

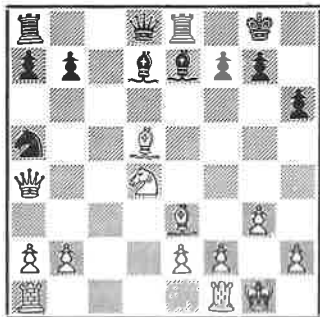
Juryen var egentlig ikke i tvil om at bokpremien burde havne i Myrabakken i Asker. Simens hardeste konkurrent var bror Espens følgende parti, som er utmerket spilt av svart. Men han kommer kanskje litt lett til matfatet?

SPØRRESPALTEN

IM Knut Helmers svarer

Første spørsmål kommer fra Odd Bergstad, Oslo som kritisk har gransket kommentarene til partiet Aleksandria - Akhimilovskaja i 2. del av min artikkel om Tarraschforsvaret (NSb nr. 7-8/80 s.34). Han tar utgangspunkt i stillingen etter 1 d4 d5 2 c4 e6 3 Sc3 c5 4 cxd5 exd5 5 Sf3 Sc6 6 g3 Sf6 7 Lg2 Le7 8 0-0 0-0 9 Lg5 cxd4 10 Sxd4 h6 11 Le3 Te8 12 Da4 Sa5? og skriver: "Jeg våger å sette spørsmålstegn. Her anga du 13 Td1 som sterkere. Men hva med denne varianten: 13 Sxd5! Sxd5 14 Lxd5 Ld7(?)" Det siste trekket skulle være John Nunn's "forsterkning".

Men Bergstad foreslår: 15 Sb5! og kommenterer: "15 - a6 f4fengt er 15 - Lf6 16 Db4 eller 15 - Lg5 16 Lxg5 Dxp5(?)"

Hvit: Ove Sævereid, Bergens
Svart: Espen Agdestein, Asker
SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 e6 6 Le2 Le7 7 Le3 Sc6 8 0-0 0-0 9 f4 Dc7 10 De1 Sxd4 11 Lxd4 e5 12 Le3 gxf4 13 Txf4 Le6 14 Ld4 Sd7 15 Sd5 Lxd5 16 exd5 Lf6 17 Txf6?! Sxf6 18 Dg3 Se8 19 Ld3 g6 20 h4 Sg7 21 Df2 f5 22 Df4 Tae8 23 Kh1 Sh5 24 Df2 De7 25 Lb5 f4 26 Lxe8 Sg3+ 27 Kg1 Txe8 0 - 1

17 Tfd1! 16 Df4! Med vinnende angrep. To varianter: A) 16 - axb5 17 Dxf7+ Kh8 (På 17 - Kh7 18 Le4+ Kh8 19 Lxh6! Lf6 20 Dg6! Kg8 21 Ld5+ blir svart matt.) 18 Lxh6! Tg8 (Verre er 18 - Lf6(?) 19 Lxg7+! og matt) 19 Tfd1! Trolig best. Nå må vel svart spille 19 - gxh6 20 Dxxg8+ Dxxg8 21 Lxg8 Lg4 22 Ld5 og hvit bør vinne sluttspillet. B) 16 - Lxb5 17 Df7+ Kh8 18 Lxh6! Tg8 19 Ld2! Hvit vinner offiseren tilbake pga. matrussele og får 3 bønder mer i sluttspillet. Konklusjon: Nunn's trekk 12 - Sa5? fortjener trolig spørsmålstegn, særlig kombinert med 14 - Ld7. Stemmer dette, kan trolig Nunn vente seg en overraskelse snart... Svart bør altså spille 12 - Ld7, og nå vil 13 Sxd5!? Sxd5 14 Lxd5 Sb4 gi svart gode muligheter, men etter 15 Lxf7+ Kxf7 16 Db3+ er ikke en angreps-spiller uten praktiske sjanser. Skal man spille varianten, må man altså være god i forsvar!"

Godt spørsmål fra Odd Bergstad, sjakkspaltist i Klassekampen hver lørdag. I presselista i forrige nummer fikk vi imidlertid ikke med et hans riktige adresse er: Korallvm.4, Oslo 1.

Svar til Bergstad: Takk for et meget interessant brev. Det ser ut til at du serverer oss en riktig teoretisk godbit! Jeg vil få tilføye den interessante muligheten 15 - Lf6 16 Db4 Txe3 17 fxe3 Db6 som imidlertid er util-

strekkelig etter 18 a4! Derimot ser 18 Txf6 gxf6! ut til å gi svart mot-sjanser, f.eks. 19 De7 Le6!

I variant A angir du at svart blir matt. Imidlertid ser 20 - Txe4 ut til å kullkaste hvits planer, men hvit spiller bedre 19 Dg6! med kraftige trusler.

Du konkluderer med at svart bør spille 12 - Ld7 13 Sxd5 Sxd5 14 Lxd5 Sb4, men at "etter 15 Lxf7+ Kxf7 16 Db3+ er ikke en angreps-spiller uten sjanser." Nei, men det skulle da bare mangle med hvit etter 16 trekk! Jeg vil på ingen måte anbefale "offeret" på dette tidspunkt, sammenlign forøvrig med partiet Stean - Gligorič (NSb 7-8/80 s.36) hvor offeret ble utført på langt gunstigere betingelser.

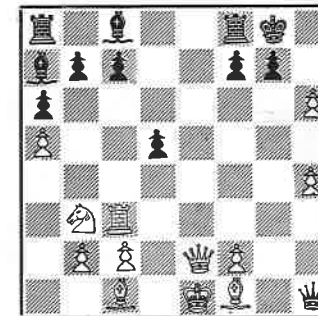
Det ser ut til at ditt trekk 15 Sb5! er en alvorlig innvending mot 12 - Sa5 og 14 - Ld7, og dermed en meget betydelig forsterkning av hvits spill. Gratulerer!

Spørsmål 2 kommer fra Bernt Nordby, Fredrikstad. Han skriver bl.a.: "I matchen Fredrikstad SS - Hamar SS i Østlandsserien møtte jeg de Lange på 1.bord. Det utviklet seg som så: (hvit Nordby) 1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 d4 exd4 4 Sxd4 Lc5 5 Sb3 Lb6 6 a4 Df6 7 De2 a6 8 Sc3 Sge7 9 a5 La7 10 Sd5 Sxd5 11 exd5+ Se7 12 h4 h6 13 Ta4 så langt kjente jeg dette fra før - hit, men ikke lenger. 13 - 0-0 14 g4 Sxd5 15 g5 Dc6 16 Tc4 Sc3 Ikke uventet. Jeg hadde forlenget fått kalde føtter, og etter en lengre tenkepause valgte jeg å bakke ut: 17 Txc6 Sxe2 18 Txc7 Sxc1 19 Sxc1, og jeg fikk voldsomt bryderi med svarts løperpar, og holdt remis bare etter en masse slit og strev."

Etter partiet konsulterer B.N. Botterill/Harding "The Scotch" og finner følgende kommentar til stillingen etter svarts 15 - Dc6: "Svart blir nå feid av brettet... 16 Tc4! Sc3 17 Txc3! Dxl1 18 gxh6 Vår analyse avslutter med 18 - Dxxh4 (hva ellers?) 19 hxg7 Td8 20 Tg3.. og svart er ferdig." Dette stiller B.N. seg tvilende til. Han kan verken se eller høre noen bli feid av brettet etter 18 - d5

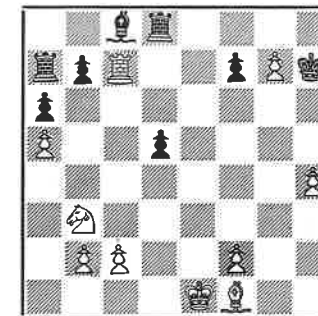
SE DIAGRAM

B.N. antyder følgende varianter: 19 hxg7 Td8 20 Lg5 (20 Dh5 De4+ og Dh7 - BN) Td6 21 Dh5 (21 De8+ Kxg7 med planen Dxf1+ og Lh3+ KJH) De4+ 22 Te3

Dh7 23 Te8+ Kxg7 24 Dxxh7+ Kxh7 25 Ld3+ Kg7 26 h5 f6! (men ikke 26 - Te6+ 27 Kd1 Txe8 28 h6+ Kf8 29 Lf6 og vinner)

Svar: Variantene dine ser korrekte ut, og jeg ser ingen "vinst" for hvit. Følgende variant lovende: 18 - d5 19 hxg7 Td8 20 Dh5 De4+ 21 Le3!? Dh7 22 Dxxh7+ (22 Dg5 Te8!) Kxh7 23 Lxa7! Txa7 24 Txc7

Hvit får her bonde for kvalitet + gode felter for Sb3 (som ellers er variantens problembar!) og spill mot svarts bondesvakheter. Dette i tillegg til svarts problemer med å få brikkene til å samvirke, gir etter min mening hvit de noe bedre sjanser. Ingenting tyder imidlertid på at remisgrensen er overskredet!

Forsøket 18 - d5 19 hxg7 Td8 20 Lg5 Td6 21 Dh5 De4+ 22 Le3 kan tilogmed bemøtes med det kaldblodige 22 - Kxg7! Konklusjonen må bli at påstanden "svart blir feid av brettet" er sterkt overdrevet og (som B.N. antyder) muligens basert på 18 - d5 19 hxg7 Td8 20 Dh5. Men etter et par trekk ser man jo at svarts dronning kommer til h7! Slikt er imidlertid lett å overse når man skriver en hel bok og har 100 andre kompliserte stillinger å analysere.

SPESIALPRIS PÅ UTGÅENDE MODELLER

Den perfekte sjakk-partner,
som ALLTID vil spille når DU vil spille

Et begrenset antall av fjorårets computere kan nå tilbys til særdeles gunstige priser. Samtlige computere er fabrikknye, og leveres med 2 års garanti. Computerne er meget lette å betjene, dessuten medfølger norsk bruksanvisning.

DAM 2

Det populære familiespillet Dam spilles av de fleste, og skulle de mangle en motspiller så er DAM-computeren midt i blinken. Den har 2 vanskelighetsnivåer, og den leveres med brikker og transformator for nettdrift.

25 stk. til SPESIALPRIS Kr. 290,- (før 590,-) Send pr. oppkrav

CHESS CHALLENGER 3

Denne sjakk-computeren har 3 vanskelighetsnivåer, og egner seg spesielt godt for barn og nybegynnere. Komplet med brikker og transformator.

12 stk. til SPESIALPRIS Kr. 390,- (før 750,-) Send pr. oppkrav

BORIS DIPLOMAT

En liten og lett sjakk-computer på bare 0,6kg. Den kan også spille på batterier, og er derfor en ypperlig reisekamerat. Innebygget minibrett og brikker, samt transformator for nettdrift. Har også innebygget sjakkur, og passer både for nybegynnere og erfarne spillere.

28 stk. til SPESIALPRIS Kr. 490,- (før 1080,-) Send pr. oppkrav

VOICE CHESS CHALLENGER

En meget avansert sjakk-computer, som blant annet spiller og underviser i 46 valgfrie åpningsvarianter. Den kan også snakke, og opplyser om både sine egne og motspillerens trekk, samt hvilken brikke som flyttes. Den har 10 vanskelighetsnivåer, og løser også "Matt i 3 trekk" oppgaver. Computeren har et eget nivå for valgfri tenketid pr. trekk. En rekke finesser.

32 stk. til SPESIALPRIS Kr. 1290,- (før 2490,-) Send pr. oppkrav

BRIDGE CHALLENGER

Denne bridge-computeren spiller alt fra 1 til 4 hender, og spiller de fleste av dagens systemer. Den gir til enhver tid beskjed om giver, hvem i faresonen, samt poengstillingen. Såvel meldinger som siste stikk kan rekapituleres.

12 stk. til SPESIALPRIS Kr. 1290,- (før 2550,-) Send pr. oppkrav

Navn:

.....

Adresse:

.....

Postnr./sted:

.....

10 dagers returrett.
2 års garanti etter kjøpsloven.

Tlf. 047/21771

Niels Skorpensgt. 3, 5500 Haugesund

kommunikasjon

Buskerud

Delegatene på kretstinget i Drammen 12. mai kunne glede seg over å avrunde en aktiv sesong. I kretsens 6 klubber er det nå 186 medlemmer, foruten at klubb nylig er startet på Vikersund. Det individuelle Buskerudmesterskapet ble spilt over to helger i høst. Vidar Taksrud vant for tredje gang og kan dermed plassere en vandrepokal i hylla for godt. På de neste plassene fulgte

Mester: 1 Taksrud, Tempo 6/7 2 Ole Smeby, Hønefoss 5 3 Ragnar Edvardsen, Konnerud 4 Kl.1-2: 1 Gustav Gudbrandsen, Eiker 6½ 2 Frode Ludvigsen, Tempo 5½ Junior: 1 Dag S. Stene, Tempo 6½ 2 Asle Olufsen, Tempo 5½ BM for lag ble spilt med 8-mannslag på Hokksund gymnas, og liksom i Østlands-serien viste Drammens SK seg som best. Kretstinget vedtok å gå tilbake til 6-mannslag igjen neste sesong. Forøvrig har Ragnar Edvardsen, Konnerud blitt hurtigsjakkemester og Bjørn Lerstad, Drammen lynmester. Kretsstyret med formann Karl Andersen og sekretær Leif Edvardsen i spissen ble gjenvalgt på tinget.

Fra venstre Kongsbergmester Karl H. Lund, juniormester Andreas Rasmussen og klubbmester Ove Halvorsen.

Kongsberg & Våpenfabrikken Sjakklubb har hatt en av sine beste sesonger på lenge. Vårens Kongsbergmesterskap sam-

let 32 deltagere, hvorav hele 14 juniorer. Alle spilte i en gruppe, men med klassevis premiering. Kl.Mester: 1 Karl H. Lund 6 2 Magnus Edvardsen 6 3 Ove Halvorsen 5 4 Kjell Aaserud 5 Kl. 2: 1 Bryan Wallace 5 Junior: 1 Andreas Rasmussen 4½ 2 Svein Erik Lurdalen 3½ 3 Robert Skjalstad 3 4 Ingar Raaen 3

Følgende har vunnet sesongens klubbmesterskap i Buskerud:
Drammen: Alf Øverås, Eiker: Gustav Gudbrandsen, Hønefoss: Arnbjørn Dyr-dal, Kongsberg og Våpenfabrikken: Ove Halvorsen, Konnerud: Kristian Larsen.

Finnmark

Øksfjordsjakken

11-13 april holdt Øksfjord Sjakklubb den etterhvert tradisjonelle, åpne "Øksfjordsjakken", med 6 runder, 2 timer på 40 trekk osv. og bra premiering muliggjort av program med annonser. Årets utgave samlet 40 spillere i to grupper.
Gr.A: 1 Arnold Andreassen, Tromsø 5 2 Johs. Høie, Tromsø 5 3 Stein Berntzen, Øksfjord 4 4 Gudmund Farstad, Vardø 4 5 Are Rønning, Vardø 4 Gr.B: 1 Ulf Erik Larsen, Kirkenes 5 2 Birger Olsen, Kirkenes 4½ 3 Emil Rojahn, Kirkenes 4½ 4 Karl J. Knutsen, Øksfjord 4 5 Anders Iversen, Vardø 4

Alta slo Hammerfest!

Etter at Hammerfest i november hadde slått Alta 17½-10½ i lagkamp, tok Alta Sjakklubb revansje med 11½-8½ siste helg i mai, og det er første gang så har skjedd! "Vi manglet en del av våre beste spillere, men trodde likevel at det skulle holde. Bange anelser fikk vi først da vi så at f.eks. Magne Johansen (eks Tromsø) med rating 1863 var nede på 5.bord og en relativt sterk spiller som Arvid Konst på 9. bord. Men resultatet var fullt for-

tjent", skriver Børge Svanholm og vedlegger resultater fra "tragedien".
 1 Jan S. Berglund, H-Erland Henrichsen, A 1-1 2 Ivbjørn Nimki - Bjørnar Pedersen 1½-1½ 3 Børge Svanholm - Tron Walseth 1½-1½ 4 Kjell M Karlstad - Finn Haug 1-1 5 Knut Fagerhaug - Magne Johansen 1-1 6 Frank Wessel - Kjell Myrland 1-1 7 Harald Heggelund - Trond Romsdal 1-1 8 Jan I. Larsen - Steinar Hardersen 1-1 9 Svein E. Hansen - Arvid Konst 0-2 10 Roger Næss - Vidar Vannvik ½-1½ = 8½-11½. Åsted var også denne gang Skaidi Turisthotell.

Hammerfest Sjakklubb har hatt en økonomisk vanskelig sesong og mistet mange medlemmer pga. flytting og skolegang, skriver Jan S. Berglund i Finnmark Dagblad. Til gjengjeld er spillestyrken stigende. Bymesterskapet -81 ga følgende resultater (28 med): Mester: 1 J.S. Berglund 8½/9 2 Alf Ole Berglund 6½ 3 Børge Svanholm 6 Kl.1: 1 Tor A. Paulsen 5½/7 2 Einar Røe 5 Lilleputt: 1 Arve Hansen 9/9 2 Kjetil Svanholm 7

FM i Karasjok

Siste helg i mars gikk Finnmarks mesterskapet av stabelen i Karasjok. Hele 65 sjakkspillere møtte til dyst. Dette til tross for et forrykende uvær som medførte kolonnekjøring for samtlige bilende, flere timers forsinkelser for flyreisende og avbud fra ca. 20 forhåndspåmeldte.

Karasjok Sjakklubb høstet bare lovord for lokalet såvel som serveringen. Likevel var det Hammerfest SK som sto som arrangør, mens Kirkenes påtok seg jobben med turneringsledelsen. I mesterklassen måtte samtlige spillere døyve nederlag. Mesteren skulle kåres da Svein Harald Johnsen og Erlend Henrichsen møttes i siste runde. Henrichsen vant tidlig fordel og hadde et vinnende sluttspill, men så skjer det fatale at han overser giftige mottrekk som gjør at vinstjansene går over til Johnsen. Henrichsen var sikkert trett av sine mange og lange hengpartier og falt muligens for eget grep, men mer sannsynlig synes tanken at Svein H. Johnsen var lei av å bli stemplet som den "evige toer".
 Mester: 1 S.H. Johnsen, Vadsø 4½ 2 Tor K. Schølseth 4½ 3 Terje W. Larsen, Honningsvåg 4 4 Alf-Ole Berglund, Hammerfest 3½ Kl.1: 1 Paul Risvaag, Ham-

merfest 5 2 Dag Rojahn, Kirkenes 5 3 Trond Walseth 4 4 Rolf Olsen, Karasjok 4 Junior: 1 Willy Selfors, Kirkenes 4 2 Vidar Bye, Kirkenes 4 Lilleputt: 1 Øystein Fløtten, Kirkenes 5 2 Peder A. Halvorsen, Alta 4½ 3 Jonas Rojahn, Kirkenes 4
 Kjell Johannessen
 (i Finnmark Dagblad)

Hedmark og Oppland

I Lillehammer vant Ole Morten Skogheim bymesterskapet før jul, mens Trygve Plukkerud viste god, gammel storform i årets klubbmesterskap. Mester: 1 Plukkerud 8/9 2 Arild Larsen 7½ 3 Skogheim 7 Kl.1: 1 Jan Teigen 7/7 (det motsatte av navnebroren i Melodi Grand Prix!) 2 Egil Hansen 4½ Kl.2: 1 Per Liberg 6/7 2 Per A. Øvstehage 5½

Møre og Romsdal

Volda og Ålesund møttes i Ålesund 1. juni til sin årlige vennskapskamp. Etter at Volda hadde vunnet de tre øverste og Ålesund de tre nederste bordene, falt avgjørelsen da Ålesunds Arne Kalvø bukket et tårn i tidsnød i jevn stilling mot Egil Arne Standal. Dermed 4-3 til Volda, men seieren satt altså langt inne i år.

Nordland

Nordland Sjakkrets holdt årsting og individuelt mesterskap på Torghatten hotell i Brønnøysund 27-29. mars. Med det forholdsvis store antall turneringer som holdes, ble kretsstyret bedt om å sørge for bedre spredning og terminliste-koordinasjon. For øvrig viste retningen at det er oppnådd mindre god respons hos fylkesmyndighetene. I håp om å kunne oppnå bedre effekt av sjakkretsens konsultative framstøt for bl.a. sjakkens innpass i skoleverket, gjorde årstinget valg av et helt nytt utvalgstyre for Nordland Sjakkrets Ungdom. Ellers ble kretsadministrasjonen enstemmig gjenvalgt med små endringer. Kretsstyre: Leder: Kjetil Vollan, Bodø Nestleder: Gudmund Hoset, do. Forrettingsfører: Oluf Gaustad, do. Formann i utvalgstyre for Nordland Sjakkrets Ungdom: Anton Thorstensen, Ballangen.

Ivar Brede Lie

Kretsmesterskapet individuelt ble avviklet med 5 runder i tre klasser og et 30-talls spillere - i underkant av det forventede. Mesterkl.: 1 Jonny Robertsen, Mo 4/5 2 Harold Wie, Mo 3½ 3 Sigurd Wærstad, Brønnøysund 3½ 4 Palmer Salomonsen, Ballangen 3 Kl.A: 1 Børre Andreassen, Brønnøysund 4 2 Sten-Ove Antonsen, Mo 3½ (13 år) 3 Oddvar Kjølshø, Brønnøysund 3½ Junior: 1 Kjetil Østlie, Mo 6½/7 2 Jan Oddvar Nielsen, Brønnøysund 5½

Den 6. Fauske Open ble spilt 25-26 april over 5 runder. Gruppe A: 1 Palmer Salomonsen, Ballangen 4/5 2 Kurt Karlsen, Fauske 3½ 3 Anton Thorstensen, Ballangen 3½ Gr.B: 1 Frank Simonsen jr, Bodø 3 Gr.C: 1 Jan Roger Hesjeli, Ballangen 3

Sør-Trøndelag

Bjørn Heggheim har vært sesongens store navn i Arbeidernes SK, Trondheim. Klubbmesterskapet 1980: 1 Heggheim 9/11 2 Kjell A. Karlsen 8 3 Alvin Hansen 7½ Kl.1: 1 Fredrik Larsen 9/11 Kl.2: 1 Henrik Carlsen 10/11 Kl.3: Steinar Lode 9/10
 Pokalturneringen 1981: 1 Heggheim 8/9 2 Henning Egede-Nissen 8 3 Kjetil Strand 6½ 4 Henrik Carlsen 6½
 Turneringene samlet henholdsvis 47 og 38 deltakere.

God deltagelse har også Trondhjems Schakkklub kunnet glede seg over, 40 mann(!) i høstens klubbmesterskap. Mester: 1-2 Bård Bårdsen og Svein Solem 8½/11 3 Yngve Robertsen 7 Kl.1: 1 Henrik Carlsen 8/11 2 Sven Herskedal 7½ Kl.2: 1 Terje Holmeide 10/11 2 Børge Haukvik 9

Troms

Nykommeren Knut Ove Løken (som i den internasjonale turneringen hjemme på Hamar i 1976 beseiret både Svein Johannessen og Ragnar Hoen) viste ingen nåde i Tromsø Sjakklubbs vårturnering. Sensasjonell var derimot 16-årige Nils Grotnes' 2.plass. Elo-komiteen melder at han med 159 ratingpoengs framgang har satt ny rekord!
 Mester: 1 Knut Ove Løken 11/11 2 Nils Grotnes 8½ 3 Jarl Kvikstad 8 4 Wiggo H. Eilertsen 7½ Kl.1: 1 Eivind Kveinen 7/8 2 Jørgen Leiknes 5½ Kl.2A: 1 Rolf Karlsen 8/9 2 Magne Rundberg 7½ Kl.2B: 1 Olaf Havnes 6/8 2 Trond Nilsen 5

SJAKKUTSALGET

Innehavere: Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

Briskebyvn. 48, v. 304, Oslo 2

Tlf. 02/ 56 79 10

+ Vi har nu fått butikklokale i Oslo: GIMLEVEIEN 21 (krysset Nordraaksgt. / Gimleveien)
 Trikk 2, Frogner til Nordraaksgt.

+ Åpningstider fra 22. juni til 17. juli: mandag - fredag kl. 13.00 - 16.30. Lørdager stengt, men også besøk ved avtale over telefon: 02/56.79.10.

+ Ferielukning: fra 20. juli til 17. august.

+ Vi har stort åpningsvalg av litteratur, med STERKT REDUSERTE PRISER på en hel rekke titler, gamle og nyere! - fra 22. til 30. juni.

+ Også for bestilling postordre, be om vår "boksrekke-liste"!

+ Meget stort utvalg i sjakkliteratur, brikker, brett, klokker og rekvisita.

Bankgiro: 8630.08.06408
 Postgiro: 3 98 60 49

Oslomester med 100%!

Selv om det individuelle Oslomesterskapet ikke er hva det engang var, har Sjur Nørves måte å forsvare fjorårs-tittelen på, vakt berettiget oppsikt. 9 poeng av 9 - 3 foran nærmeste konkurrenter - er ikke hverdagskost. Nørve er fra Ålesund og tok 2.plassen i junior-NM på Hamar i 1969. Under psykologistudier i Oslo representerte han ASKO, og i Mester kandidat i NM på Blindern i 1975 var han bare 1 kvalitetspoeng fra opprykk til eliten. Nørve sparer sjelden på kruttet. Poengsummen viser hvilken lumsk motstander han er, og best liker han seg i villvest-partier som det følgende mot "Lucky Luke". Den dobbelte Oslomesteren kommenterer:

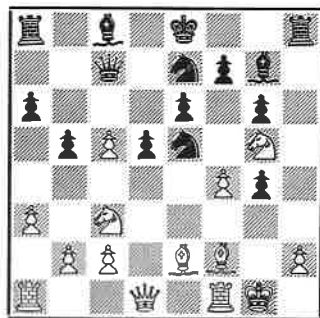

Hvit: Sjur Nørve, Stjernen
Svart: Jøran Jansson, Asker

MODERNE FORSVAR

1 e4 g6 2 d4 Lg7 3 Sc3 c6 Med 3 - d6 kommer partiet inn i mer kjente baner. 4 Le2 b5(?) Virker forhatet, og usunt posisjonelt. 5 e5 d6 6 Lf4! d5 Som en følge av svarts 4. trekk vil 6 - dxe5 7 dxe5 være dårlig for svart, pga. svekket D-fløy og dårlig utvikling. 7 a3 e6 (Bedre trolig 7 - h5 for å få ut hvitfeltssløperen - Red. anm.) 8 g4!? Først og fremst for å ta det gode springerfeltet f5 fra svart. Dersom svart skulle rokere kort, er også bondestormen mot hans konge riktig forbedret. Trekket svekker imidlertid hvits egen konge-fløy. 8 - Sd7 9 Lg3 a6 Svart holder klokkelig kongen i sentrum, og forbereder aksjon D-fløyen begynnende med c5, og evt. Sb6, Ld7 og Tc8. 10 f4 c5 11 Sf3 Se7 12 Lf2 Dc7 12 - c4 hadde vært dårlig pga. 13 Lh4 med truselen f5. Hvits plan er nå å støtte punktet e5 ved Ld4, få et tårn i f-linja og spille f5 i et passende øyeblikk. Dronningtrekket til c7 åpner også muligheter for et løperoffer på b5, med rask springerforflytning til d6. Da må ikke svart kunne gi noen mellomsjakk med dama. Derfor neste trekk som imidlertid gir svart spill i h-linja pga. hvits 8.trekk. 13 0-0!? h5!? På bakgrunn av slik partiet utviklet seg, kan en si at 13 - cxd4 hadde vært bed-

re, men h5 ser jo godt ut... 14 dxc5! hxg4! Hvem kommer først til mølla? Etter 14 - Sxc5 15 Lxb5+ axb5 16 Sxb5 Dc6 17 Sfd4 Db6 18 Sd6+ Kf8 19 b4 ser det ut til at hvit har fått malt først. 15 Sg5 Sxe5!

Offeret kan ikke mottas. Etter 16 fxe5 Dxe5 vinner svart springeren på g5 pga. den samtidige mattruselen mot h2, og står til vinst. 16 Ld4 Binder springeren og gir avgjørende fordel i disse variantene: 16 - Sf3+ 17 Sxf3 gxf3 18 Txf3 Sf5 19 Lxg7 Sxg7 20 Dd4 med herredømme over de svarte feltene, bedre kongestilling og fribonde. 17 - Dxf4 i stedet for 17 - gxf3, taper kvalitet etter 18 Lxg7 gxf3 19 Lxh8 Dg4+ 20 Kf2 dxe2 21 Sxe2 Dh4+ 22 Sg3 Dxb8. 16 - S7c6! Svart insisterer på å Forts. side 19

Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Årsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

3139 E.A. Petrov
SSSR

Matt i 2 trekk

3140 E.A. Petrov SSSR

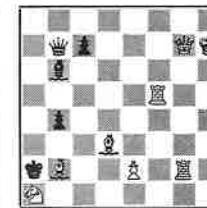
Matt i 2 trekk

3141 Bjarne Blikeng
Kristiansund N.

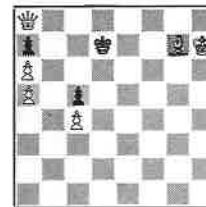
Matt i 2 trekk

3142 Henk Prins
Nederland

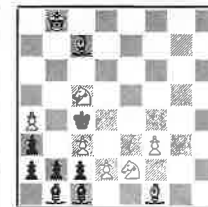
Matt i 2 trekk

3143 Espen Backe
Hamar

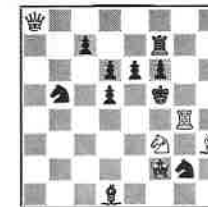
Matt i 3 trekk

3144 M.I. Shtablinsky
SSSR

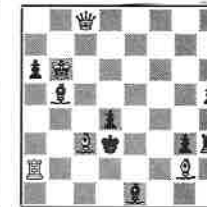
Matt i 3 trekk

3145 Joralf Grande (+)
3.pr. "CSTV" 1961

Matt i 3 trekk

3146 Joralf Grande
2. h.o. Lidova Demokr. 1962

Matt i 3 trekk

Løserlisten

Siden forrige gang listen ble vist (nr.1/80), har Blikeng passert 100 p.-grensen og er nesten fremme til ny passering. Børner har sogar passert to ganger! Nevestveit, Rindalsholt og Stokkeland nærmer seg målstreken. Vi gratulerer "overskriderne", og premie vil bli sendt. De tiloversblevne poeng danner grunnlaget til ny runde. Nye løsere er kommet til, andre er falt fra. Særlig sorgfullt fant vi budskapet om H.M.Aures dødsfall. Husk at de hittil opparbeidete poeng strykes dersom det går et år fra sist en var med. Vi hilser gjerne nyeløsere velkommen. Det holder bare man klarer noen få oppgaver om gangen.

Oppgavene idag

Samtlig av oppgavene er av tradisjonell art. Hos Blikeng må man vise forsiktighet i valg av nøkkeltrekk. De to siste 3-trekkene viser dyktigheten til vår avdøde internasjonale mester Joralf Grande (født 9/7 1918, død 30/6 1979). Grande var på høyden av sin

karriere som problemskaper rundt 60-årene og nøt internasjonal anseelse. På det lokale plan var han dessuten en skattet dirigent av Overhalla Mannskor. Vi vil savne hans skaperånd i vårt ellers allerede så fåtallige komponist-korps.

Løsninger (2 og 3/81)

3123 van Dijk. 1 Sb3? Tf3/Dg3, 2 Le6/LxT#. 1 Lb3? Tf2/Dg2, 2 Se6/Sd7#, men 1 - LxL! resp. 1 - BxL! Altså ikke halvbatteeri. Derimot: 1 Dxe5! tr. Td7/Dd6, 2 Dxd4/Lg5/Lf4#. 3124 Liden. 1 Sc5, men biløsning 1 Dh5+. Korreksjon: h3/h4 til h5/h6. 3125 Hermanson. 1 c7? Sxf5! 1 Dh7? Sxd5! 1 Db1! Batteriforming i forsøk og løsning. 3126 Rasten. 1 Tf1 truer 2 Ld4#. At svart forsøker å "lure" seg til frigjøring ved å slå på e4 kalles Sciffmann-parader. 3127 Børner. En flekk under diagrammet skjulte 3-tallet, men de fleste har forhåpentlig skjønt fordringen: 1 Dd2 Sa2+/Sd3/Se2+ 2 Kb3/Dc2/DxS. Interessant er: 1 Db5? Sb3/Sd3/Se2+/Sa2+! 2 KxS/ Forts. PROBLEMISTEN side 25

Gustav Eker - sjakkens heidersmann i Ålesund:

Han har spela sjakk i 75 år!

Gustav Eker - aktiv veteran i Ålesund Schaklag - fylte 85 år 4. april og ble i den anledning intervjuet i Sunnmøre Arbeideravis.

Det var i 1906 han lærte det spanande spelet, eit par karar i ynglingeforeninga dreiv og lærte frå seg.

- Og det vart meir sjakkspeling seinare?

- Ja, eg var med då Ålesund Schaklag vart starta, den 8. oktober 1913. Det var nokre overlærarar ved Latinskolen som tok initiativet til stiftinga.

Ein av dei, overlærer Sven Lima, tok i 1914 også opp arbeidet for å få starta Norges Sjakkforbund, og fekk Oslokubbane til å kalle saman til eit møte. Så Ålesund gjorde seg gjeldande på sjakk-fronten i dei dagar.

- Men du sjølv då, gjorde du deg gjeldande?

- Nei, eg tapte hundrevis av parti før eg begynte å vinne.

Det er noko nybegynnarar må rekne med. Men etter kvart gjekk det noko betre.

Gustav Eker fortel at det var eit svært godt og jamt miljø i Schaklaget frå 1923 og utover til midt på trettitalet. Opp til 60 mann samlast i Folkets Hus.

Då Ålesund var best

Ein vandrepokal frå 1923, som var oppsett av Kristiansund for kampar mellom Molde, Trondheim, Kristiansund og Ålesund, tok Ålesund heim på berre 4 år. Og Gustav Eker var på Ålesund sitt lag alle fire åra.

Klubbmeister vart han for første gong i 1923, og sidan fleire gonger. Men det var eit jamt nivå, så av og til

Gustav Eker — like ivrig etter 75 år ved sjakkbrettet!

gjekk det bra, av og til gjekk det mindre bra. Dei beste spelarane var blant andre overlærarane ved Latinskolen, andre var Wike, Gideon Vollseter, Herman Hellevik, Roald og Keller.

- Keller slo stormeister Nimzowitsch ein gong, i ei simultan-oppvisning stormeisteren hadde her i byen. Nimzowitsch slo 30 mann, spela remis mot 2 og tapte altså berre mot ein. Imponerende! Også Spielmann var her og hadde

simultan-oppvisning.

- Det var ei svært sterk periode for klubben, desse åra frå 1923 og utover?

- Ja, det var nok klubben sin gullalder. Forutan alle dei sterke lokale spelarane hadde vi besøk av ein av dei sterke Haave-brødrene frå Stavanger, han var her i politiet. Og politifullmektig Lund var her i eit år, han var Noregsmeister i 1924.

- Din beste prestasjon i sjakken?

- Det må vere klubbturneringane i 1932,-33 og -34. Eg var så heldig å vinne dei, og å få ein pokal som var sett opp. Men mot slutten av trettiåra vart det til at eg begynte å spele bridge, og så kom krigen. Etter krigen spela eg også bridge, og først i 1965-66 begynte eg i sjakklaget igjen. Sidan har eg vore med der.

Friskt spel

- Kva slags spel likar du best?

Opningar?

- Eg har spelt mykje Dronning-gambit, og spelar gjerne Fransk parti og Evans-gambit. Friskt spel, å få ofre litt og kombinere, det likar eg.

- Du har hatt stor glede av sjakken?

- Ja, det er ein flott hobby, som eg absolutt vil anbefale til unge og gamle. Ein held seg frisk i tankegangen, og det er bra for ein pensjonist! Fin hjernegymnastikk! Og så synest eg det

ofre offiser, og igjen hadde det ført hvit raskt i fortapelsen å motta, f. eks.: 17 fxe5 Sxd4 18 Dxd4 Lxe5 19 Dd2 Ld4+! med matt eller dronningtap. Hvit vil imidlertid også gjerne ofre..... 17 Lxb5!! axb5 på 17 - Ld7 kan hvit spille 18 Lxc6 Lxc6 19 Tf2! med offisersgevinst. 18 Sxb5 De7 19 Sd6+ Kd7 Den hvite springeren på d6 viser seg å bli en vond "torn i kjødet" for svart. 20 fxe5 Sxd4?? Svart håpet antagelig å skape litt røre med et uklart dronningoffer (21 Txf7 Lxe5). Med 20 - Dxc5 kunne han imidlertid fortsatt ha stilt hvit overfor problemer: 21 Sxf7 Dh4 22 Sxh8 går ikke pga. 22 - g3. Og etter 21 Txf7+ Se7 er 22 Txc7 dårlig pga. 22 - Dh6. Men etter 22 Dc1! Dxc1 23 Txcl vinner hvit slik: A) 23 - Lh6 24 Tcfl La6 25 Txe7+ Kxe7 26 Tf7+ Kd8 27 c6 og svart blir matt. B) 23 - Lf8 24 b4 og fribøndene blir fort avjødrende. Deres svart ikke bytter dronning, spiller hvit 23 Df4 og har nok også da vinst pga. fribøndene på D-fløyen i tillegg

ser no ut til at interessa for sjakken er i ferd med å ta seg oppatt. Det har vore litt labert i nokre år, og alle dei unge talenta reiser ut for å ta utdanning. Sjur Nørve, Guttorm Iversen, Jørgen Østensen jr, Inge Svinnet og Dag Orseth er spelarar som har gjort seg bemerkta i sjakk-Noreg. Ja, Orseth har til og med vore Post-sjakk-noregsmeister.

Turneringsleiar

- Du er turneringsleiar i klubben framleis?

- Ja, det er ikkje vanskeleg. Ein må vere nøyaktig, men elles går det greit: Sette opp turnerings-skjema og notere resultatata.

- Og spelar godt framleis?

- Nei, det er ikkje mye å snakke om. Det går så opp og ned.

Men frå formannen i sjakklaget, Arne Skillestad, får vi vite at Gustav Eker vann klasse 2 i vårturneringa 1980, og i haustturneringa vart det ein heiderande innsats: Delt fjerdeplass, med 3½ poeng på dei 7 rundane i den sterke klasse 1-gruppa. Og Arne Skillestad gir følgjande attest til Gustav Eker: Ein sjakkens heidersmann, alltid høfleg og korrekt. Eit førebilete for dei andre i klubben!

til diverse trusler mot svarts konqe basert på kvalitetsoffer på e7 og fremrykking av c-bonden. I praktisk spill kunne imidlertid svart her hatt gode motsjanser. 21 Dxd4 Dxc5 Taper straks, men 21 - Tf8 22 Sh7 er også håpløst. 22 c6+ Kxc6 22 - xd8 23 Sf7+ med damevinst. 23 Dc3+ Kd7 24 Txf7+ De7 25 Txe7+ Kxe7 26 Tf1 1 - 0
Kommentarer: Sjur Nørve

RESULTATER:

Mester/1: 1 Sjur Nørve, Stjernen 9 2 Willy L. Olsen, OSS 6 3 Dag Sødtholt, Brugata 6 4 Yngvar Barda, Stjernen 5 5 Thor Johansen, Asker 5 6 Jøran Jansson, Asker 5 7 Per Omtvedt, Stjernen 5 Klasse 2: 1 Øystein Grasmø, Strømmen 7 2 Vidar Poulsson, Stjernen 6 3 Oddvar Kristiansen, Stjernen 6 Klasse 3/4: 1 Benny Martin Braude, Stovner 6½ 2 Erik Grøttum, Bøler 6½ 3 Olaf Eriksfallet, Sørum 6 4 Bjørn Karlsen, Stovner 6

Årets største Grand-Prix-turnering

Av Tor Kristiansen

I tiden 21-26 april ble det for 12. gang arrangert åpent NM i sjakk på Gausdal høyfjellshotell. 127 spillere stilte til start, og det ble spilt 9 runder monrad med seeding i 1.runde. På grunn av den enorme spredningen i rating (1300-2440) var det ganske mange som red på monradbølgen. Hakan Persson f.eks. med en rating på 2266 vant de 5 siste og fikk 6½ poeng. Når dette er sagt, må det også tilføyes at plasseringene i toppen var rettferdige nok.

Det var to favoritter til årets mesterskap, nemlig de to svenskene Dan Cramling og Ralf Åkesson, men også karer som Stefan Ivarsson, Bengt Svensson og Matti Svinn ville nok være med å kjempe i toppen. De norske håpene var først og fremst Erling Kristiansen, Arne Schjønby, Thor Geir Harestad, Ivar M.Dahl, Arild Lauvsnes og undertegnede.

Etter at Cramling beseiret Åkesson i 7.runde, satte Elseth ned på jorden i 8. og spilte remis i siste, var det klart at unge Dan hadde sikret seg nok et norsk mesterskap. Han spilte meget bra, og særlig med hvit var han nådeløs. Av nordmennene gjorde Arild Lauvsnes det best med en fin 3.plass halvpoenget etter vinneren. Dette var hans desiderte gjennombrudd, og vi kan nok vente oss mer fra den kanten (kanskje alt i lag-NM?). Ellers gjorde Roar Elseth en meget bra prestasjon, og viste at Elo-tallet er altfor lavt. Han var også den eneste som kunne by Disch kamp i B-turneringen. Av andre nordmenn som blandet seg i tetstriden var Johs.Høie den mest positive overraskelsen.

Foruten premier til de beste totalt sett, var det også klassevis premiering. Roar Elseth vant klasse 1, Fredrik Lorck klasse 2, Øyvind Andersen klasse 3, Tomm Gulliksen klasse 4 og svensken Jörgen Dircks var beste junior.

Arrangementet var som vanlig glimren-

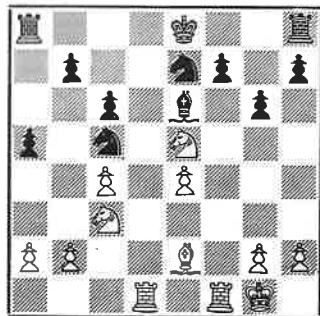
FM Dan Cramling slo - etterhvert tradisjonelt - til på Gausdal og forsvarte dermed fjorårsmesterskapet.

de, og de som ikke fikk så mange poeng hadde god anledning til å trøstespise.

Mesterens Svenneprøve

Hvit: Dan Cramling, Sverige
Svart: Matti Svinn, Sverige

MODERNE FORSVAR, AVERBAKH
1 c4 Cramlings favoritttrekk. 1 - g6 2 e4 Lg7 3 d4 d6 4 Sc3 e5 4 - sf6 fører til en vanlig kongeinder. 5 dxe5!? dxe5 6 Dxd8+ Kxd8 7 f4!? Mulig er også 7 Lg5+ og 8 0-0-0. 7 - Sd7 7 - Sc6 8 Sf3 Sd4 9 Ld3 med likt spill. 8 Sf3 c6 9 Le2 Se7 10 0-0 Ke8 11 Le3 exf4 12 Lxf4 Sc5 13 Le5! Lxe5 14 Sxe5 Le6 15 Tad1 15 Lg4? sd3! 15 - a5 15 - sd7 16 Txd7 Lxd7 17 Sxf7 Tg8 18 Sd6+ Kd8 19 Sxb7+ +

16 Sd5! Hva skjer hvis sort tar sprin-
geren? 16 - cxd5 17 cxd5 A) 17 - Ld7
18 Sxf7 Tg8 19 Sd6+ Kd8 20 e5 og de
to sentrumbøndene blir meget ubehage-
lige. B) 17 - Lc8? 18 Lb5+ Ld7 (18 -
Kf8 19 Txf7+ osv.) 19 Sxd7 Sxd7 20 e5!
som truer bl.a. e6. 16 - Tc8? Dekker
sjakken på c7, men.. 17 Sf6+ Kf8 18
Lg4 Lxg4 18 - Kg7 19 Lxe6 Sxe6 (19 -

fxe6 20 Sfd7 Sxd7 21 Txd7 1-0) 20 Sh5+
og Tf7+ 1-0. 19 Sfxg4 f5 20 exf5 gxf5
21 Sd7+! Sxd7 22 Txd7 Kf7 22 - Ke8 23
Txb7 fxd4 24 Tel+, 22 - Tb8 23 Tel
Sg6? 24 Sh6 med matt på f7. 23 Txb7
Ke6 24 Tel+ Kd6 25 Tbx7! fxd4 26 Tle5
1-0
Det truer 27 c5 ≠ og etter 26 - c5
følger 27 T5e6 ≠

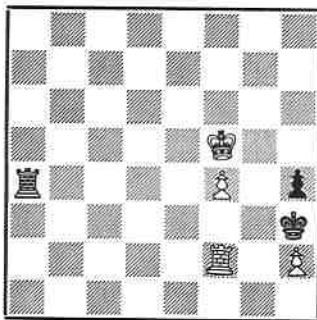
Det åpne NM 1981

Det åpne NM 1981		Gausdal 21-26/4	
1	Dan Cramling, Sverige	2440	+48 +39 +25 =02 +07 =06 +05 +16 =04 7½ 45,0
2	Stefan Ivarsson, Sverige	2420	+51 +46 +76 =01 -06 +07 +37 +15 =05 7 43,0
3	Arild Lauvsnes, Randaberg	2039	+100 +79 +12 =08 -05 +22 =04 +27 +18 7 43,0
4	Lars Mådebrink, Sverige	2222	+111 -07 +74 +55 +20 +37 =03 +18 =01 7 42,0
5	Ralf Åkesson, Sverige	2444	+73 =23 +117 +30 +03 +10 -01 =06 =02 6½ 45,5
6	Bengt Svensson, Sverige	2360	+99 +41 +18 =07 =02 =01 =16 =05 =10 6½ 45,5
7	Matti Svinn, Sverige	2350	+118 +04 +60 =06 -01 -02 +22 +40 +21 6½ 44,0
8	Raimond Busch, BRD	2230	+108 +55 +44 =03 =09 =42 +11 =10 =16 6½ 42,5
9	Erling Kristiansen, OSS	2231	+125 +32 =15 +19 =08 -16 +23 =17 +20 6½ 41,0
10	Arne Schjønby, ASKO	2210	+34 =22 +47 +49 +44 -05 +27 =08 =06 6½ 41,0
11	Johs. Høie, Narvik	2085	+75 +20 =19 +15 =37 =18 -08 +24 +23 6½ 40,0
12	Lennart Asplund, Sverige	2247	+56 +97 -03 +117 =21 +38 -15 +42 +19 6½ 39,0
13	T.Kristiansen ASKO 6½	14	H.Persson Sverige 6½
14	H.Persson Sverige 6½	15	S.Säfholm Sverige 6
15	S.Säfholm Sverige 6	16	R. Elseth OSS 6
16	R. Elseth OSS 6	17	T.G.Harestad Randaberg 6
17	T.G.Harestad Randaberg 6	18	O.M.Skogheim Lillehammer 5½
18	O.M.Skogheim Lillehammer 5½	19	J. Hanssen Ski 5½
19	J. Hanssen Ski 5½	20	R.H.Kvassheim Ski 5½
20	R.H.Kvassheim Ski 5½	21	M.Unander Sverige 5½
21	M.Unander Sverige 5½	22	I.M.Dahl IØSS 5½
22	I.M.Dahl IØSS 5½	23	J.Dircks Sverige 5½
23	J.Dircks Sverige 5½	24	L-I.Hedlund Sverige 5½
24	L-I.Hedlund Sverige 5½	25	K-A.Mork Askøy 5½
25	K-A.Mork Askøy 5½	26	J. Persson Sverige 5½
26	J. Persson Sverige 5½	27	T.Støre OSS 5½
27	T.Støre OSS 5½	28	Ø.Strand Bergens 5½
28	Ø.Strand Bergens 5½	29	B.Hedlund Sverige 5½
29	B.Hedlund Sverige 5½	30	H.Flakstad Moss 5½
30	H.Flakstad Moss 5½	31	Ø.Nordström Sverige 5½
31	Ø.Nordström Sverige 5½	32	O.Ibenfeldt Ski 5½
32	O.Ibenfeldt Ski 5½	33	P. Karlsson Sverige 5½
33	P. Karlsson Sverige 5½	34	O.K.Tollersrud ASKO 5½
34	O.K.Tollersrud ASKO 5½	35	B.Flink Sverige 5½
35	B.Flink Sverige 5½	36	O.Christoffersen Stjernen 5½
36	O.Christoffersen Stjernen 5½	37	M.Eriksson Sverige 5
37	M.Eriksson Sverige 5	38	K.Böckman OSS 5
38	K.Böckman OSS 5	39	K.E.Gannholm Sverige 5
39	K.E.Gannholm Sverige 5	40	J.Svenske Strømmen 5
40	J.Svenske Strømmen 5	41	L.Wikström Sverige 5
41	L.Wikström Sverige 5	42	S.Løvåsdal Asker 5
42	S.Løvåsdal Asker 5	43	F.Hovde Steinkjer 5
43	F.Hovde Steinkjer 5	44	T.Jonsson Sverige 5
44	T.Jonsson Sverige 5	45	T.G.Kristiansen Sarpsborg 5
45	T.G.Kristiansen Sarpsborg 5	46	P.Gilsenaar Holland 5
46	P.Gilsenaar Holland 5	47	B.Adler Sverige 5
47	B.Adler Sverige 5	48	A.Åsterbro Sverige 5
48	A.Åsterbro Sverige 5	49	G.Hjort Sverige 5
49	G.Hjort Sverige 5	50	Ø.Andersen Arbeidernes 5
50	Ø.Andersen Arbeidernes 5	51	F.Lorch Moss 5
51	F.Lorch Moss 5	52	P.Omtvedt Sarpsborg 5
52	P.Omtvedt Sarpsborg 5	53	S.E.Endresen Levanger 5
53	S.E.Endresen Levanger 5	54	A.H.Bøe Stjernen 5
54	A.H.Bøe Stjernen 5	55	P.Sondresen IØSS 5
55	P.Sondresen IØSS 5	56	K.Sagen 5
56	K.Sagen 5	57	R.Hollås Steinkjer 5
57	R.Hollås Steinkjer 5	58	R.Nilsson Sverige 5
58	R.Nilsson Sverige 5	59	H.Svensson Sverige 4½
59	H.Svensson Sverige 4½	60	L.F.Olsson Sverige 4½
60	L.F.Olsson Sverige 4½	61	R.Edwardsen Konnerud 4½
61	R.Edwardsen Konnerud 4½	62	H.Norman-Hansen Danmark 4½
62	H.Norman-Hansen Danmark 4½	63	C.Endresen Randaberg 4½
63	C.Endresen Randaberg 4½	64	W.Thonebäck Sverige 4½
64	W.Thonebäck Sverige 4½	65	G.Olsén Sverige 4½
65	G.Olsén Sverige 4½	66	L.Bjornes Kristiansand 4½
66	L.Bjornes Kristiansand 4½	67	Ø.Løken Nordstrand 4½
67	Ø.Løken Nordstrand 4½	68	M.Eriksson Sverige 4½
68	M.Eriksson Sverige 4½	69	E.Vefring Florø 4½
69	E.Vefring Florø 4½	70	B.Törnberg Sverige 4½
70	B.Törnberg Sverige 4½	71	H.Meyer Vest-Tyskland 4½
71	H.Meyer Vest-Tyskland 4½	72	S.Skogvang Lillehammer 4½
72	S.Skogvang Lillehammer 4½	73	A.Linquist Sverige 4½
73	A.Linquist Sverige 4½	74	K.A.Strand Arbeidernes 4½
74	K.A.Strand Arbeidernes 4½	75	Y.Robertsen Trondhjems 4½
75	Y.Robertsen Trondhjems 4½	76	I.Kosberg Molde 4
76	I.Kosberg Molde 4	77	K.S.Thoreby Sarpsborg 4
77	K.S.Thoreby Sarpsborg 4	78	J.Szalai ASKO 4
78	J.Szalai ASKO 4	79	O.Holmen Steinkjer 4
79	O.Holmen Steinkjer 4	80	F.Henriksen Stjernen 4
80	F.Henriksen Stjernen 4	81	J.Synnestvedt Nordstrand 4
81	J.Synnestvedt Nordstrand 4	82	A.O.Trana Steinkjer 4
82	A.O.Trana Steinkjer 4	83	S.Olsen Stjernen 4
83	S.Olsen Stjernen 4	84	B.Halten Stjernen 4
84	B.Halten Stjernen 4	85	B.Høgnes Steinkjer 4
85	B.Høgnes Steinkjer 4	86	A.Boström Sverige 4
86	A.Boström Sverige 4	87	T.Sandmark Arbeidernes 4
87	T.Sandmark Arbeidernes 4	88	B.Bårdsen Trondhjems 4
88	B.Bårdsen Trondhjems 4	89	J.Templet Lillestrøm 4
89	J.Templet Lillestrøm 4	90	S.Sandnes Stord 4
90	S.Sandnes Stord 4	91	J.A.Björgvik Moss 4
91	J.A.Björgvik Moss 4	92	L.Olsson Sverige 4
92	L.Olsson Sverige 4	93	N.Cederqvist Sverige 4
93	N.Cederqvist Sverige 4	94	H.Svedbark Sverige 4
94	H.Svedbark Sverige 4	95	U.Henriksen Tempo 3½
95	U.Henriksen Tempo 3½	96	C-Å.Dahlqvist Sverige 3½
96	C-Å.Dahlqvist Sverige 3½	97	B.Klevenberg Ski 3½
97	B.Klevenberg Ski 3½	98	B.Ower Strømmen 3½
98	B.Ower Strømmen 3½	99	S.Andersson Sverige 3½
99	S.Andersson Sverige 3½	100	R.Michelsen OSS 3½
100	R.Michelsen OSS 3½	101	S.Ivarsson Sverige 3½
101	S.Ivarsson Sverige 3½	102	S.B.Larsen Bergens 3½
102	S.B.Larsen Bergens 3½	103	K.O.Johansen Nordstrand 3½
103	K.O.Johansen Nordstrand 3½	104	T.Christensson Nordstrand 3½
104	T.Christensson Nordstrand 3½	105	O.Giverholt Hanssen Nordstrand 3
105	O.Giverholt Hanssen Nordstrand 3	106	A.M.Midjo Stjørdal 3
106	A.M.Midjo Stjørdal 3	107	E.Hansen Lillehammer 3
107	E.Hansen Lillehammer 3	108	H.Aukrust Ski 3
108	H.Aukrust Ski 3	109	R.Moe Ski 3
109	R.Moe Ski 3	110	L.Kverndal Stjernen 3
110	L.Kverndal Stjernen 3	111	K-E.Feldte Sverige 3
111	K-E.Feldte Sverige 3	112	T.Gulliksen Stjernen 3
112	T.Gulliksen Stjernen 3	113	B.H. Olsson Molde 3
113	B.H. Olsson Molde 3	114	L.Gulliksen Stjernen 3
114	L.Gulliksen Stjernen 3	115	K.Larsen Strømmen 3
115	K.Larsen Strømmen 3	116	K.Erstad 1911 3
116	K.Erstad 1911 3	117	M.Sand Nordstrand 2½
117	M.Sand Nordstrand 2½	118	T.Iversen Steinkjer 2½
118	T.Iversen Steinkjer 2½	119	T.Sparrebom Holland 2½
119	T.Sparrebom Holland 2½	120	E.Esbjug IØSS 2½
120	E.Esbjug IØSS 2½	121	R.Fredriksen Stjernen 2½
121	R.Fredriksen Stjernen 2½	122	B.Haugvik Trondhjems 2
122	B.Haugvik Trondhjems 2	123	T.Nyen Asker 2
123	T.Nyen Asker 2	124	S.Aasen Norman Stjernen 2
124	S.Aasen Norman Stjernen 2	125	S.Johansen Stjernen 1½
125	S.Johansen Stjernen 1½	126	J.Torkelsen Kristiansand 1½
126	J.Torkelsen Kristiansand 1½	127	J.Sandnes Stjernen 1
127	J.Sandnes Stjernen 1		

«Alle tårnsluttspill er remis»

I første runde oppsto følgende interessante stilling:

Svart: Janos Szalai, ASKO

Hvit: Thor Geir Harestad, Randaberg

Erling Kristiansen var en ivrig "tilskuer" til hengepartiene, og her fortalte han oss andre bakspillere følgende smukke variant:

1 - Ta5+ 2 Kg6 Tf5! og partiet er remis.

a) 3 Kxf5 patt.

b) 3 Tf1 Tf8 4 f5 Kxh2 5 Kg7 Txf5 6 Txf5 h3 =

c) 3 Tf3+ Kg4 4 h3+ Kxf3 5 Kxf5 Kg3 6 Kg5 Kxh3 =

d) 3 Kg7 Kg4 =

Er tårnsluttspill så enkelt? Nei, for etter 1 - Ta5+ følger 2 Kf6! Tf5+? 3 Kg6, og hvit vinner da svart er i trekkvang.

a) 3 - Kg4 4 h3+ Kg3 5 Kxf5 Kxf2 6 Kg4 1-0

b) 3 - Tf8 4 f5 Txf5 5 Txf5 (Kxf5 patt) Kxh2 6 Kg5 Kg3 7 Ta5 h3 8 Ta3+ Kg2 9 Kg4 h2 10 Ta2+ Kgl 11 Kg3 h1S+ (h1d 12 Tal#) 12 Kf3 Sf2 13 Txf2 1-0

En del av dette hadde nok Szalai sett, for han trakk 1 - Ta8 2 Ke6 Kongen i g-linja eller Kf6 gir remis etter Tg8 og Tg2, eventuelt Tg5+ først. 2 - Te8+? 3 Kf7? 3 Kd7! Tf8 4 Ke7 Tf5 (4 - Txf4? 5 Txf4 1-0) 5 Ke6 Tf8 6 f5 Txf5 7 Txf5 Kxh2 8 Tg5 h3 9 Ke5 Kh1 10 Kf4 h2 11 Kg3 Kgl 12 Kh3+ Kh1 13 Ta5 1-0 3 - Tel! 4 f5 Th1 5 f6 Txf2 6 Txf2+ (bedre, men ikke tilstrekkelig til mer enn remis er Tf5.) 6 - Kxh2 7 Kg6 h3 8 f7 Kg1 9 f8d h2 ½ - ½

Stillingen er remis etter 2 Ke6, men det må spilles nøyaktig: 2 - Ta6+! 3 Ke7 (3 Kf7 Tal-h1 + Txf2=) Ta5! 4 Kf6 (4 f5 Txf5 5 Txf5 Kxh2 gir nå remis fordi kongen er på e7 og ikke på e6 som tidligere.) 4 - Kg4 5 f5 Kh5! (Svarts plan er nå å sjakke evig fra siden.) A) 6 Te2 Kg4 7 Te5 Ta2 og svart får bonden på h2, ofrer på f-bonden og holder remis. B) 6 Tg2 h3 Hvis nå tårnet går i g-linja, faller h2 etter Ta2, og hvis det holder seg på 2.raden, følger de samme vendinger som under A), i begge tilfeller med remis som resultat. Altså er det igjen slått fast at alle tårnsluttspill er remis!

I kongens klær?

Det skal i år arrangeres en NATO-sjakkturnering i Aalborg 18. til 24. oktober. Dette er den 4. NATO-turnering i rekken, og en håper nå å få med norske deltakere.

Turneringen vil være individuell etter sveitsersystem med 7 runder, men samtidig vil en lage en nasjonsturnering ved å legge sammen resultatene til de 5 beste spillerne fra hvert land. Av den grunn vil en så langt det er mulig unngå at spillere fra samme land møtes innbyrdes. Tidsgrensningen vil være 50 trekk på 2½ time og deretter 30 minutter til resten av partiet. Premieringen vil bli et vandretrofe til beste nasjon, og individuell premiering til de tre beste innen ratinggruppene: a) under 1800 b) 1800-1999 og c) over 2000.

Forsvaret går inn for å sende seks spillere fra Norge. Siden en regner med at interessen for dette vil være stor, har en planlagt å avholde en norsk uttakingsturnering på forhånd. Denne vil antakelig bli spilt i Oslo i august eller september. Nærmere opplysninger om uttakingsturneringen vil bli gitt senere. Men allerede nå oppfordres interesserte til å melde fra til major Eid, velferdstjenesten, Grev Wedels plass 7, tlf (02) 402533. Alle tilknyttet forsvaret, både vernepliktige og befal, ønskes velkommen som deltakere!

O.C.

Stean viste sin klasse

Av Knut J. Helmers

Bergsjø International 1981 ble høyst fortjent vunnet av den engelske stormesteren Michael Stean. Etter min mening var det klasseforskjell på Stean og de andre deltagerne i turneringen. Annenplassen gikk også til England. Plaskett var en glimrende fighter. I denne turneringen hadde han også god glid, og det er nødvendig med en slik spillestil. Å analysere med Plaskett krever nemlig ikke gode engelskkunnskaper - to ord repeteres ustanselig: "Active pieces!" Ordene karakteriserer ypperlig hans spillestil. Positive overraskelser var også brødrene Agdestein. Spesielt Simen gjorde et flott resultat, og det er helt klart at han har meget store utviklingsmuligheter. FIDE-Mester-tittelen burde han f.eks. kunne ta med det aller første!

Også de to kvinnelige deltagerne gjorde det meget bra. Pia hadde faktisk reelle muligheter til å ta en inntegning i den kvinnelige GM-tittelen. Ellers er å nevne at Ekström hadde fortjent en bedre skjebne, men hans IM-tittel er kun et tidsspørsmål. Wibe var ikke i form, hvilket nok skyldes for lite spilletrening. Helmer ikke Åkesson har grunn til å være

GM Michael Stean, England.

nøyd, men en reaksjon etter Junior-EM-innsatsen er temmelig normalt. Rantanens resultat er vanskeligere å forklare, og jeg har heller ikke tenkt å prøve. Turneringen ble utmerket arrangert av Arnold J. Eikrem og SK Jarl. Jeg tror faktisk alle deltagere var fornøyd med oppholdet. Aketurer om dagen og sjakk på kvelden - kan det bli bedre?

Bergsjø International

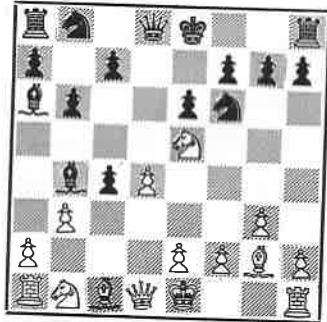
																					28/4-4/5
1	GM M.Stean	ENG	2505	=08	+11	=10	+02	+06	=04	+03	+07	=05	7	36,0							
2	FM J.Plaskett	ENG	2405	+16	=10	+08	-01	+14	+06	+04	+09	-03	6½	34,5							
3	FM P.Ostermeyer	BRD	2395	=07	=09	=04	+15	=05	=14	-01	+06	+02	5½	37,0							
4	IM K.J.Helmers	NOR	2415	=05	=13	=03	+11	+09	=01	-02	=12	+07	5½	36,5							
5	GM H.Westerinen	FIN	2420	=04	-06	+07	=08	=03	=11	+12	+13	=01	5½	34,5							
6	R.Ekström	SVE	2405	=12	+05	=13	+10	-01	-02	+09	-03	=15	4½	36,0							
7	G.D.Lee	ENG	2390	=03	=08	-05	+13	=10	=12	+14	-01	-04	4	35,5							
8	IM R.Åkesson	SVE	2305	=01	=07	-02	=05	-16	+13	-11	+15	=14	4	34,5							
9	GM Y.Rantanen	FIN	2460	=13	=03	+12	=14	-04	+10	-06	-02	=16	4	34,0							
10	S.Agdestein	NOR		+14	=02	=01	-06	=07	-09	=15	=16	=12	4	33,5							
11	P.Cramling	SVE	2200	=15	-01	+16	-04	-12	=05	+08	+14	-13	4	33,5							
12	FM A.P.Law	ENG	2380	=06	-15	-09	+16	+11	=07	-05	=04	=10	4	31,5							
13	IM T.Wibe	NOR	2405	=09	=04	=06	-07	=15	-08	+16	-05	+11	4	31,5							
14	IWM J.Miles	ENG	2240	-10	+16	+15	-09	-02	=03	-07	-11	=08	3½	32,0							
15	E.Agdestein	NOR		=11	+12	-14	-03	=13	=16	=10	-08	=06	3½	30,0							
16	M.Svenn	SVE	2275	-02	-14	-11	-12	+08	=15	-13	=10	=09	2½	30,5							

Følgende parti ødela turneringen for meg:

Hvit: Knut Helmers
Svart: James Plaskett

DRONNINGINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 4 g3 En solid fortsettelse. I dag har merkelig nok 4 a3!? fortrengt partitrekket. Så også på Bergsjø. 4 - La6 5 b3 Skarpere og mer populært er såvel 5 Sbd2 som 5 Da4! 5 - d5?! 6 Lg2 Sikrere er 6 cxd5. 6 - dxc4 7 Se5 Lb4+

8 Ld2 Taktisk sett uklokt, da Plaskett tydeligvis hadde forberedt varianten. Solid ville 8 Kf1 vært. I et parti Kurajica - Karpov, Bugojno 1980 sto hvit godt etter 8 Kf1 c6 9 bxc4 0-0 10 Lb2 Dc7. Også 8 Kf1 Ld6!? er mulig. 8 - Dxd4 9 Lxb4 Dxa1 10 Lc3 Hadde på dette tidspunkt brukt 1 t. 20 min. mot min motstanders 10 minutter! I denne stillingen mente jeg å huske at Ivkov i kommentarene til Kurajica - Karpov (Informator 29/517) hadde angitt 10 Sc6!? med uklart spill. Under partiet regnet jeg på dette og konkluderte med at svart er i stor fordel etter 10 Sc6 Sd5! 10 - Dxa2 11 Lxa8 cxb3 12 Sd2!? Sd5! 13 Lxd5 exd5 14 Sxb3 Selvfølgelig ikke 14 Dxb3? Dxb3! hvoretter svart har alle sjanser i sluttspillet. 14 - 0-0 15 Sc1! Et godt trekk som bl.a. muliggjør 0-0. Det fikse 15 0-0 gir etter 15 - Lxe2 16 Dd4 hvit angrep. Ulempen er 15 - Dxe2! 15 - Da3 16 Dd2 Dd6! 17 Sf3! c5?! 18 Le5 De6 19 Sd3? Første ledd i selvmordsplanen. Etter 19 Lxb8! ville stillingen vært uklar. 19 - Sc6! 20 Sf4 Stillingen etter 20 Lb2 Te8 eller d4 er direkte uappetitelig for hvit! 20 - Df5 21 Sxd5 En bukk i vanskelig stilling. 21 - Db1+! Derimot ikke 21 - Sxe5? 22 Se7+. Helt ikke 21 - Td8 22 Se7+! eller 21 - Te8? 22 0-0!! Sxe5 23 Se7+! er godt.

22 Dd1 Dxd1+ 23 Kxd1 Td8 24 e4 f5 25 Lc7 Td7 26 Kc1 fxe4 27 Td1 Ld3 0-1 da det planlagte 28 Se5 Txd5 29 Sxc6 kan forbedres med 28 - Sxe5. Kommentarer: Knut J. Helmers.

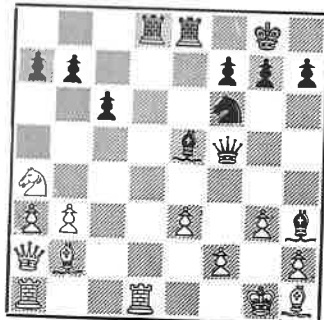
Simen mot Stean

Simen Agdestein kommenterer:

Hvit: Simen Agdestein, Asker
Svart: Michael Stean, England

DRONNINGGAMBIT

1 d4 Sf6 2 Sf3 e6 3 c4 d5 4 Sc3 c6 5 e3 Sbd7 6 a3?! Tempotap! Bedre det normale 6 Ld3 fulgt av et raskt e3-e4. 6 - Ld6 7 Ld3 0-0 8 0-0 dxc4 En annen mulighet er 8 - e5. 9 Lxc4 e5 10 dxe5 Sxe5 11 Le2 En smule bedre er 11 Sxe5 Lxe5 12 Dc2. 11 - De7 12 Dc2 Sxf3+ 13 Lxf3 Te8 14 b3? Bedre er 14 g3 med planen Lg2, e4 og f4. 14 - De5(!) Presser hvit helt sammen. Nå kommer mange tvungne trekk fra hvits side. 15 g3 Lf5 Poenget med 13 - Te8. Nå får jeg ikke lenger spilt e3-e4. 16 Db2 De6 17 Da2 Bedre for hvit er heller ikke 17 Se2 Le5 18 Sd4 Dd7. 17 - Le5 18 Lb2 Tad8 19 Sa4! Det eneste trekket som holder. På f.eks. 19 Tfd1 Txd1 20 Txd1 Lc2 faller b-bonden, og på 19 e4 kommer Sxe4! 19 - Lh3 Etter 19 - Lc2 20 Sc5 kommer hvit seg unna de verste problemene. En skummel variant er 19 - Td2 20 Tfd1 Se4 21 Lxe4 Txb2 (21 - Lxe4 22 Txd2 Lf3 23 Db1!) 22 Sxb2 Lxe4 med bra spill for kvaliteten, men jeg redder meg kanskje med 23 f4. 20 Tfd1 Df5 21 Lh1 Tvungent. Etter 21 Lg2 Lxb2 22 Dxb2 Se4 har svart bra angrep.

21 - Sg4 på 21 - Lxb2 22 Dxb2 Se4 redder hvit seg nå med 23 Td4, f.eks. 23 - Txd4 24 exd4 Sg5 25 f4 Lg4 26

fxg5 Te2 27 Dxe2 Lxe2 28 Te1 Dd3 29 Kf2. 22 Ld4! Det eneste. Hvit må hindre at springeren kommer til e5. 22 - Lxd4 23 exd4 Te7 24 Te1 Txe1+ 25 Txe1 h5 26 Db2 Df6 27 Td1 Se5 28 f4 Sg4 29 Sc5 De7 30 Dd2 Se3?! Gir ingen vinstsjanser. Antagelig bedre er 30 - Sf6 hvor hvit har problemer med å få motspill. 31 Sxb7! Sxd1 1/2 - 1/2 Etter 32 Sxd8 Dxd8 33 Dxd1 c5 34 b4 har hvit en liten fordel, men det er nesten umulig å vinne stillingen.

Øg Espen slår til

Espen Agdestein kommenterer:

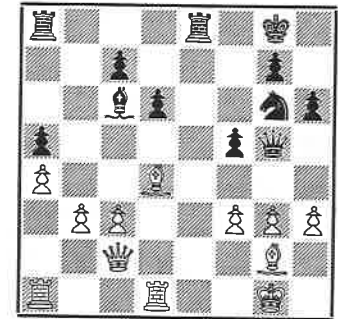
Hvit: Espen Agdestein
Svart: FM Andrew P. Law, England
ENGLAND

1 c4 e5 2 Sc3 Sf6 3 Sf3 Sc6 4 g3 Lb4 5 Lg2 0-0 6 0-0 e4 7 Se1 Et likeverdig alternativ er 7 Sg5. 7 - Lxc3 8 dxc3 h6! Sort kan ikke tillate at hvits løper kommer til g5, da feltet d5 svekkes. 9 Sc2 d6 10 Se3 Te8 11 Dc2 Andre muligheter er 11 b3 og 11 f4. 11 - a5 Her har også 11 - Te5 vært spilt. 12 b3 b6 13 a4!? Et interessant alternativ er 13 f4. 13 - Lb7 14 Sd5 Sb8! 15 Td1 Sbd7 16 h3 Sf8? Bedre 16 - Sc5 17 Le3 Lc6! med likt spill. 17 Le3 Sg6 18 Ld4!? Sxd5 19 cxd5 Lxd5 20 Lxb6 Lc6 Etter 20 - Lxb3 21 Dxb3 cxb6 22 Dd5 har hvit fordel. 21 Ld4 f5 22 f4 Hindrer sort i å spille f4, Bonden tar

Forts. PROBLEMISTEN fra side 17

Db3/DxS/? Fyldig 4-brikkers oppgave! 3128 Backe. 1 Sba6 Sxb/Sdc6/Tg8 2 Db7+/Dc4+/Dxb+. Mattbilder etter tre D-offer. Flott. 3129 Rasten. 1 Bf4 tr. Td3+/gxf/Tc2+ 2 Sf3+/SxT/Lc5+/TxT. Syklisk feltrømning. Undres om e4/g6 kan erstattes av hv. Sf6. 3130 Hultberg. 1 La6 tempo. Å forsøke rokader straks strander på slag av feil springer. 1 - gxf/gxh 2 0-0-0/0-0! 3131 Bwee. 1 cxb? Db4! 1 Tg6! Mattending etter de tre frigjøringene Da7/Lxf7/Txh5! En flott prestasjon. 3132 Bwee. 1 cxb/c3/c4/cxd? går ikke pga. 1 - Dc6/Dd5/Dxb6/Da4! Derfor: 1 Lf2! 3133 Blikeng. 1 Sc6! I ett av forsøkene 1 Sf3? parerer svart dobbelt: 1 -

dessuten feltet e5 fra den sorte springeren. 22 - exf3ep! 23 exf3 Dg5 Sort vil spille f4, og får han det, står han klart best.

24 h4! Dxg3? Sterkere er 24 - Dh5, f.eks. 25 Dd3 Kh8, og sort har motspill. 25 Lf2 Df4 eller 25 - De5 26 f4 Le4 27 fxe5 Lxc2 28 Ld5+ Kh8 29 Td2 med fordel til hvit. 26 Td4 De5 27 f4 Sxf4 28 Lxc6 Se2+ 29 Kg2 Farlig er 29 Kf1 pga. Dh3. 29 - Sxd4 30 Lxd4 Df4 31 Lxa8 Txa8 32 Df2 De4+ 33 Df3 Te8 på 33 - Dc2+ følger enkelt 34 Kh3, og hvit får et avgjørende angrep. 34 Dxe4 Txe4 35 Lf2 g5 36 hxg5 hxg5 37 Te1 Tg4+ 38 Kf3 Kf7? En avgjørende feil i sorts tidsnød, men stillingen er lett vunnet for hvit også etter Tf4+. 39 Lg3 Kf8 40 Te2 Kf7 1-0 Hvit vinner lettest ved 41 Te1 Kf8 42 Td1 Te4 43 Td5 g4+ 44 Kf2 f4 45 Tf5+.

Sh3/Sc4!

3134 Bergstad. 1 De6. Fin nøkkel, men kjent skjema. 3135 Bergstad. 1 Lf3 Kh2/Kh(f)4 2 Tg6/Se4. Enkle mattbilder. 3136 Shablinsky. 1 De2 c3/Dxb6/Lxf4/Lf6 2 Dc4/Lxc6/Dxe4/Lxe6+. Artig offerspill etter fjernblokader. 3137 Hultberg. 1 Tf8! Endrete svar på L-sjaker. 3138 Hultberg. 1 Se6 (Ikke 1 Sg6) Dg1 2 Kg8!

Ivar Viken, Overhalla gikk til topps i NM for synshemmede på Flisa 26-28 mars. Viken tok 4½ av 5 og kom halvpoenget foran Svein Tore Fesche, Larvik som i fjor vant mesterskapet for åttende år på rad. Knut Prytz, Rokaden, Oslo ble ny formann i Norske Synshemmedes Sjakkforbund.

Kaos i NRK

Under denne overskrift fikk NRK på lederplass i Norsk Sjakkblad nr. 7-8 1980 kritikk for to ting, nemlig 1. ikke å ha dekket sjakk-OL tilfredsstillende og 2. ikke å ha fått igang radiosjakklandskampen innen rimelig tid. Widar Fossum har i Norsk Sjakkblad nr. 3 1981 tatt for seg sistnevnte punkt. For å være helt sikker på at leserne skal forstå hvem som vet best, begynner han naturligvis med å beskyldte artikkelforfatteren (hwh) for å mangle total kjennskap til saken. Deretter følger en beskrivelse hvor alle tidsangivelser er utelatt!

I sin iver etter å forsvare NRK "glemmer" han altså helt det essensielle i saken, nemlig tiden. Eller er det så at Fossum mener det er likegyldig om det går 1 uke, 1 måned eller 1 år fra forespeilet startdato?

Det ville være interessant å få vite hvor lang tid Fossum mener det er rimelig at en spiller skal sitte "stand by" og avsette tid til dette. Likeledes om Fossum har noen formening om det er noe vesentlig arbeid forbundet med det å skulle spille en radiosjakklandskamp.

Først slenger Fossum ut sine grove insinuasjoner for deretter å be andre om å analysere stillingen for seg, for om mulig å finne "bevis"! Er det på et slikt grunnlag Widar Fossum har forvane å avgi sine kategoriske uttalelser?

Terje Wibe

Utrolig

Widar J. Fossum, tidligere sentral tillitsmann i norsk sjakk, har i NSB 3/81 et kraftig angrep på undertegnede og Norges Sjakkforbund. Det er helt fantastisk og absolutt utrolig at WJF kan lire av seg følgende setning: "Tiden gikk, og NRK hørte ikke noe hverken fra NSF eller Mariotti." Mitt eneste spørsmål må bli: Hvem er arrangør av radiosjakklandskampen? Er det NSF, NRK eller Norges motspiller? Etter at åpningstrekkene var utført i partiet Mariotti-Wibe bør man - tross

total mangel på kjennskap til saken - forvente at arrangøren klarer å bestemme en dato for matchens igangsetting over eteren.

H.W. Hermansen

Toppsspillerfiendtlig

Det er kun en person, Arnold J. Eikrem, som de siste år har klart å gi de norske toppspillere turneringstilbud, vel og merke hovedsakelig i sine egne turneringer i Norge. I 1981 er turneringstilbudet kanskje større enn noen gang, og alle sammen står Eikrem bak. Det sittende forbundsstyre har overhodet ikke engasjert seg i å stable på beina turneringstilbud til de norske spillerne, med unntak for OL sist høst. Heller ikke har det vært noen kontakt mellom sentralstyret og Eikrem vedrørende turneringer i Norge. Kort sagt: Det sittende sentralstyre har satt en nesten uslåelig rekord i passivitet på dette området.

Trass i dette arbeider Eikrem mer aktivt enn noensinne på turneringsfronten. Og så får han ytterligere to baksmeller av en ganske fantastisk karakter. Han søkte om støtte til alle turneringene i Norge fra Sjakkens Venner. Beløpet var kr.5.000,-. Blankt avslag kommer, da styret i Sjakkens Venner ikke finner å kunne støtte turneringer i Norge som går med underskudd og som drives på forretningsmessig basis. Forstå argumentasjonen, forstå avslaget den som kan. Faktum er ihvertfall at Sjakkens Venner, som iflg. statuttene skal støtte internasjonale turneringer i Norge, avslår den eneste søkeren de får fra den eneste arrangøren av slike turneringer.

I tillegg søkte Eikrem om støtte fra Knut Monssens Minnefond. Nytt avslag! Denne gang uten begrunnelse. Derimot har visstnok samme Minnefond bevilget kr.1.000,- til den daglige drift av en større Osloklubb, som faktisk klarer seg ganske bra økonomisk. Knut Monssens Minnefonds styre består av: Egil Monssen (donator - ikke-medlem av NSF), Arne Krogdahl, Stjernen og Gerrit Elmenhorst, OSS. Den eneste av dem vi har noen unnskyldning for er Egil Monssen, som aldri har vært medlem av NSF, men som har ydet den storstilte gaven - kr.75.000,-. NSF's president Magnus Monsen sitter i Sjakkens Venners styre. Undertegnede var styremedlem i 1979/80, også da

gikk Monsen imot støtte til Eikrems internasjonale turneringer i Norge, men ble da nedstemt av Kaare Olsen og undertegnede. Samme Monsen har ledet et styre som nærmost har satt en uslåelig rekord i toppspillerfiendtlig sjakkpolitikk.

Eikrem har nå besluttet å avlyse en av de tillyste internasjonale turneringer i Norge i 1981 etter de to avslagene. Bortsett fra dette akter han å stå på som før med turneringsaktiviteten. Det er fantastisk når en tar i betraktning fullstendig manglende samarbeidsvilje fra sentralstyret og blankt nei til økonomisk støtte fra de to organisasjoner (utover forbund, krets og klubb) som har midler å benytte.

Tom J. Johanssen

Aktivt eller passivt norsk sjakkmiljø?

Under President Magnus Monsens ledelse har Norges Sjakkforbund helt neglisjert elitesjakken de siste to år. Dette er etter vår mening en uholdbar situasjon.

Skal nivået i Norge høynes, må eliten sammen med våre lovende juniorspillere få anledning til å møte sterke utenlandske mestre. Heldigvis er det blitt arrangert en lang rekke internasjonale turneringer i Norge, men dette er ene og alene Arnold J Eikrems fortjeneste. Resultatene taler for seg selv. Under Vikingturneringen i påsken erobret Arne Vinje Gulbrandsen den Internasjonale Mestertittel. Tidligere har Arne Zwaig, Terje Wibe og Knut Helmers kvalifisert seg for tittelen i Eikrems turneringer. Likeledes har mange svenske, danske og finske mestre fått sitt gjennombrudd og titler på norsk jord. I disse lands tidsskrifter er Eikrem gang på gang fremhevet som et lysende eksempel på en turneringsarrangør. Med dette som bakgrunn finner vi det uforståelig at støtteorganisasjonene "Sjakkens Venner" og "Knut Monssens Minnefond" har avslått Jarl/Eikrems søknad om økonomisk støtte. ("Sjakkens Venner" ydet ifjor Jarl/Eikrem 3500 kroner til Viking og Gausdal. Dette skjedde mot President Magnus Monsens stemme.)

Til vår store forbauselse er Norge påmeldt til lag-EM hvor vi skal møte Danmark og Tsjekkoslovakia. Åtte mann

skal spille fire partier, hvilket betyr at hvert parti vil koste adskillige hundrelapper. Det kan ikke herske tvil om at pengene ville være bedre anvendt ved å støtte opp om de turneringer Jarl/Eikrem organiserer. Dersom Eikrem må innstille sin virksomhet, er vi redd for at norsk sjakk vil komme i en dvaleliggende tilstand.

Svein Johannessen
Terje Wibe
Arne V Gulbrandsen
Leif Øgaard

For lite midler

Av de vel 11.000,- kr. som er gått inn til "Sjakkens Venner" i siste sesong, har det alt vesentlige vært bevilget til enkeltmedlemmer av NSFU.

Når det gjelder spørsmålet om støtte til turneringsvirksomhet, enten denne drives av Arnold J. Eikrem eller andre, så er det min oppfatning at dette er en sak mellom Norges Sjakkforbund og vedkommende arrangør. Skulle "Sjakkens Venner" bevilge støtte til slik virksomhet, måtte man ha betydelig større midler til rådighet. Vi har forøvrig en klar parallell til Eikrems søknad: Sjakkklubben Stjernen avviklet i fjor et propagandaarrangement for damesjakk i Norge etterat Arnold J. Eikrem i hele sin presidenttid hadde oversatt denne sektor. Stjernens arrangement ble en suksess, og det ble spørsmål om å gjøre dette til en årvisst foreteelse. Det ble da en helt naturlig sak for Stjernen å henvende seg til Norges Sjakkforbund om støtte, og ikke til "Sjakkens Venner" som vi kontaktet i fjor.

Arnold J. Eikrem har valgt å drive med sjakk på forretningsmessig basis. Såvidt jeg forstår av de forskjellige invitasjoner, er det for dette formål "Sjakkklubben Jarl" opprettholdes, en ordning som synes noe kunstig. Jeg vil i denne forbindelse nevne at jeg i sin tid lanserte Arnold J. Eikrem som turneringssjef i Norges Sjakkforbund. Det er vel dithen man må før eller senere? Det er ille nok at man har to sjakkforbund i Norge.

Forøvrig håper jeg at saken etterhvert bringes ned til sin rette dimensjon.

Johan Andreassen
Styremedlem i Sjakkens Venner

TILBUD FRA

NORGES SJAKKFORBUND

Medlemsmerke (NSF's emblem) m/nål	kr. 30,-
Mansjettknapper m/NSF's emblem	kr. 60,-
Samleperm til Norsk Sjakkblad	kr. 20,-
Eldre årganger av Norsk Sjakkblad:	
1975	kr. 25,-
1976	kr. 30,-
1978 (Nr. 1 mangler)	kr. 30,-
1979	kr. 40,-
1980	kr. 50,-

Svært begrenset opplag av komplette årganger. Enkeltnummer kan også bestilles. Fra 1975-78 koster disse kr. 5, fra 1979-80 kr. 8.

Porto kommer i tillegg med mindre du betaler på forskudd.

Klubber og kretser som bestiller for over kr. 200 får 20 % rabatt.

Bestill ved å sende en post- eller bankgiroinnbetaling til:

Norges Sjakkforbund Boks 9149 Vaterland Oslo 1,
postgiro 5 12 47 48, bankgiro 7050.20.02595.

Flott samleperm til NORSK SJAKKBLAD

Permen er utført i helsveiset plast. Vakker blå farge med gulltrykk. Med et enkelt håndgrep kan bladene settes inn i permen, og du får en "bok" som vil bli en pryd for bokhylla. I en perm er det plass til minst to årganger.

Prisen er kr. 20.

Vedrørende bestilling se overfor.

presidentens hjørne

Svar til Arnold J. Eikrem og Tom J. Johanssen

Herrerne Eikrem og Johanssen er i harnisk over manglende bevilgninger fra Sjakkens Venner og Knut Monsens Minnefond. Dette er aldeles ikke uventet, nærmest en automatisk reaksjon fra det hold som ser framgangen i norsk sjakk utelukkende målt i de pengemidler som havner hos Eikrem. Saken er ikke mer innviklet enn dette, det vesentlige motsetningsforhold i norsk sjakk ligger på et slikt plan. Eikrem stilte allerede høsten 1979 en rekke økonomiske krav av luguber karakter til sentralstyret. Alle ble avvist på rent saklig grunnlag, noe som selvsagt førte til at man hos Eikrem kommer i klasse med selveste Fanden. At han så ved hjelp av sine løpegutter starter en bakvaskelseskampanje er også ren tradisjon fra det hold. I overmøt har han utviklet dette til å bli en fast del av innholdet i velkomsthilsener til de spillere som deltar i hans turneringer. Personlig har jeg ikke så vondt for å tåle slikt, som president må jeg også ta hensyn til Eikrems store nytte for norsk sjakk. Den er nemlig stor, om enn ikke så kolossalt avgjørende som han selv mener og tror. Norsk sjakk er noe mer enn internasjonale turneringer, selv om disse er viktige nok. Den øvrige virksomhet har lenge nok ligget i dødvannet nettopp på grunn av vanskjøtsel fra Eikrem, disse to siste årene har gitt den administrative og organisatoriske siden av norsk sjakk en høyst tiltrengt blodoverføring.

Toppspillerfiendtlig?

La oss så se på denne "uslåelige rekord i toppspillerfiendtlig sjakkpolitikk" som undertegnede skal ha inn tatt, sammen med det atyret jeg har ledet. For toppspillerne teller kun én ting, nemlig turneringstilbud og deres

praktiske og økonomiske utforming. Jeg vil be om at man dokumenterer at toppspillerne har manglet dette i mine to år som president. Dette er selvsagt en håpløs oppgave, faktisk har man opplevd det motsatte. Aldri har tilbudene vært flere, aldri har de vært bedre. Hva er det så man mener? Les "Eikremfiendtlig" i stedet for "toppspillerfiendtlig", så ser man svaret slik som denne lille fraksjonen oppfatter det. "Toppspillerfiendtlig" er den etikett som skal vekke avsky, med andre ord ren og uforfalsket pøbelaktig sjikane. For meg personlig spiller det igjen mindre rolle, jeg kan enkelt si at elitespillerne for meg er en administrativ enhet, en potteplante blant de andre som krever vann og gjødsel. Det som opprører meg er at denne fornærmelsen rammer John R. Kjeiken, Alf Øverhøy, Geir Neubeim og andre som virkelig er personlig engasjert for å legge forholdene til rette for toppspillerne.

Som president er mitt første ansvar overfor norsk sjakk totalt, ikke overfor Eikrem. Derav følger at jeg ut fra den totale vurdering ikke ser noe primært poeng i å bruke de tilgjengelige midler for å subaidiere pengene på Gausdal. Deltagerne får heller betale 50 kroner mer i avgift, eller 100 for den saks skyld. Noe annet var det om én av våre toppspillere søkte Sjakkens Venner om tilskudd til sitt opphold direkte. Det ville jeg ha støttet fordi det var helt annerledes oversiktlig enn disse økonomiske overslagene til Eikrem. Min egen grunn for å avslå Eikrems søknad henger også sammen med et annet totalsyn, nemlig på summen av Eikrems engasjement overfor norsk sjakk i dag. Han annonserer i hvert nummer av NSB at han "yter et kontant tilskudd til norsk sjakk av omlag kr. 11.000 pr. år". Dette må ses på bakgrunn av at han f.eks. i 1981 mottar annonser i Norsk Sjakkblad for omlag 5.000 kroner. Hvis han da i tillegg til dette skulle motta 5.000 kroner fra hver av Sjakkens Venner og Knut Monsens Minnefond, så kan enhver skjønne hva regnestykket vil føre til. I en total oversikt spiller det ingen rolle om Eikrem ikler seg 10-15 forskjellige ansikter etter som det passer. Sjakkutsalget, Arnolds Sjakkagentur, Sjakkklubben Jarl eller Arnolds Sjakkreiser eller hva mer dette "konsernet" omfatter. Det er pengene

som teller, og Arnold J. Eikrem skal ikke behøve å lære meg noen regnekunster.

Sjakkutsalgets monopolstilling

Den avtalen om Sjakkutsalget som Tom J J gjorde med AJE på vegne av det daværende sentralstyret har etter min vurdering vært en meget kostbar affære for norsk sjakk. Andre leverandører til norske sjakkspillere har fått et inntrykk av at Sjakkutsalget har en form for monopol på det marked som kunne påvirkes gjennom NSB. Som et resultat av dette er det praktisk talt umulig å få annonser fra disse firma, faktisk har man mer slike annonser i bladet Postsjakk enn i NSB! Vi burde ha annonser fra andre leverandører enn Eikrem for minst 3.000 kroner i hvert nummer av NSB, midler som norsk sjakk rett og slett taper. Videre bør man vurdere verdien av Sjakkutsalgets monopol på salg under Landsturneringen, eksempelvis kan man spørre hva en frittstående leverandør ville ha betalt i avgift for en slik posisjon. Hva man tjener på spillemateriell for tiden vet jeg ikke, men på litteratur kan man regne 35-40% forlagsrabatt direkte på den utenlandske pris. Enhver får gjøre sine refleksjoner.

En total vurdering

Nok om dette, hvis AJE og TJJ og andre ønsker de økonomiske forhold mellom norsk sjakk og Eikrem behandlet på årets kongress, så skal de bare stille forslag om dette, gjerne for meg. I så fall bør de foreta en total vurdering og være klar til å gjøre rede for samtlige krumspring som har forekommet på disse to årene, jeg skal stå til tjeneste med hva vårt arkiv kan berette om! Jeg vil også be det kommende styre være klar over at dette presset om penger skal man ta ganske rolig og saklig, det kommer fra en papirtiger. Eikrems turneringer er selvsagt verdige mottakere av støttemidler i og for seg. De har da også mottatt de største og fleste beløp gjennom tidene, både fra NSF, Sjakkens Venner og Knut Monssens Minnefond. Dette betyr ikke at Eikrem har noen slags form for klippekort på de tilgjengelige midler. Han må finne seg i at han blir vurdert som den profesjonelle impressario han er, han bør så absolutt sørge for at f.eks. Gausdal

blir inntektsgivende før han instituerer flere underskuddsforetak som Viking og Bergsjø. At en turnering går med underskudd er ikke den direkte grunn til avslag på søknad, dette har man forvrengt fra den egentlige meningen, som er at ingen vil være tjent med at AJE utvider sin virksomhet ubegrenset og uten hensyn til de økonomiske realiteter. Ingen tviler på at han kan tidoble sitt budsjett eller forsåvidt hundredoble det - hvis der bare var midler til stede. Her gjelder det at man holder seg ørlite på jorden.

TJJ gjør et nummer av en angivelig avstemning i styret for SV om tilskudd til Eikrem. Jeg husker ikke dette slik som han framstiller det, jeg stemte ydmykt for alt hva TJJ foreslo - i klar forvisning om at det var han som hadde skaffet de fleste midlene. Det har vært en klar holdning fra min side at jeg ikke på noe tidspunkt har søkt å påvirke de øvrige medlemmer i styret. Presidenten burde ikke være medlem, så langt er vi enige, Tom og jeg. Jeg har forøvrig en beundring for TJJ, når han fungerer som best, som bare overgår av min totale forbauselse over hans lidenskapelige og aldeles kritikkuløse engasjement i fenomenet Arnold J. Eikrem. I en sekulariserings-tid må man kanskje verdsette at enkelte finner sin guru?

Magnus Monsen

Norges Sjakkforbunds svar på innlegget "Aktivt eller passivt norsk sjakkmiljø?" kommer i neste nummer.

Red.

NSFU-nytt

Norgesmesterskapet for barneskolelag samlet 22 lag i Sandefjord 3-5 april. De beste ble: 1 Sandnes skule, Hordaland 19 2 Veitvet, Oslo 18½ 3 Østvang, Hedmark 18 4 Frydenlund, Hedmark 17. Ungdomsskolene spilte samme tid/sted: 1 Risenga I, Akershus 24½ (Espen og Simen Agdestein, Håvard Espelin og Jørgen Bjelke) 2 Øygard, Rogaland 19½ 3 Kleppstø, Hordaland 18 (24 lag med). De videregående skolene spilte i Asker helga etter med 13 lag. 1 Ullern, Oslo 19 (Jan E. Braathen, Erik Gausel, Henrik Bøhmer og Einar Gausel) 2 Asker, Akershus 18 3 Askøy 16½

norges grand prix
NGP 1980-81

Innspurten i full gang

Kampen om de gjeve pengepremier (Mesterklassen: 4000-2000-1500-1000 og øvrige klasser 1000-700-400) er i ferd med å rase fra seg. Når dette leses, er det bare Roscupen Grand Prix i Molde å gjøre det på for de ambisiøse. En aktiv NGP-æsjong har stått i juniorrenn tegn = ærlig i lavere klasser. Nedenstående overrøkt er ajour bare til Prekestolen GP sint i mai (5 gjenstående turneringer):

K1. Mester	
1 Sverre Heim, ASKO (17-17-13-13+2)	62
2 Svein Åge Johansen (17-17-13+8-4)	59
3 Svein G Myrøng, Stjernen (17-13-10-6-2+6)	54
4 Knut J Helmers, Stjernen (17-17-17)	51
5 Fred Ellingsen, Narvik (13-10-6-5-4+4-3)	45
6 Simen Agdestein, Asker	36
7 Bjørn Heggheim, Arbeidernes	35
8 Thomas Heiberg, Stjernen	34
8 Kjell O Kristensen, Narvik	34

Klasse 1:	
1 Fred Ellingsen, Narvik (17-17-13-10-6+6-4-4)	77
2 Simen Agdestein, Asker (17-17-13-13+8)	68
3 Espen Agdestein, Asker (13-13-10-8+6-6)	56
4 Tore Brekke, Bergen	37
5 Lars Reidar Bråstein, Sandnes	36
6 Erlend Vefring, Florø	33

Klasse 2:	
1 Tor Egil Førland, SOSS (17-13-10-6+8)	54
2 Petter Olsen, Randaberg (17-13-10-6+6)	52
3 Svein Endresen, Levanger (17-17-13-5)	52
4 Tor Ånstad, OSS	46
5 Øyvind Andersen, Trondhjems	41
6 Ivar Kosberg, Molde	40

Klasse 3:	
1 Øyvind Andersen, Trondhjems (25-13-13-10-10+1)	72
2 Svein Endresen, Levanger (20-17-13-13)	63
3 Jan Sjørgjerd, Kragerø (17-13-10+8-8)	56
4 Ove Holmen, Steinkjer	47
5 Ole M Opsahl, Askøy	46
6 Tormod Løtveit, OSS	45

Klasse 4:	
1 Bjørn H Olsson, Molde (20-17-17-10-1+4)	69
2 Øyvind Johansen, Sarpsborg (17-13-10-5-3+8-8)	64
2 Gunnar Glendrange, OSS (17-13-8-8+6-6-6)	64
4 Tomm Gulliksen, Stjernen	38
5 Odd B Birkenstrand, Manfjorden	35
6 Ole E Amtsen, ASKO	34

14-åringene Øyvind Johansen, Sarpsborg (til v.) og Gunnar Glendrange, OSS er sikret "medaljeplasser" og pengepremie sammenlagt i klasse 4. (Se også parti neste side!)

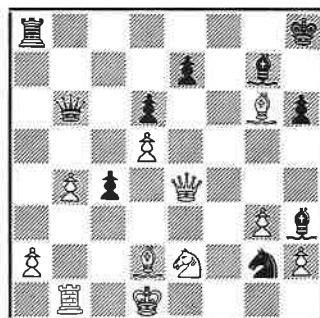
SISTE: Helmers vinner

Ved redaksjonens avslutning er det klart at IM Knut Helmers har slått knock out i øverste klasse ved å vinne både Prekestolen, Stavanger og Saga i Haugesund. Med 6 seire på 6 starter (alle siden mars) har KJH også satt sammenlagtrecord med 91 poeng.

Et pent resultat gjorde klasse 4-spil-
ler Øyvind Johansen i Tønsberg Grand
Prix med 3.plass i gruppe B (rating
inntil 1800). Redaksjonens Benkø-gam-
bit-ekspert kommenterer fra 1. runde:

Hvit: Øyvind Johansen, Sarpsborg
Svart: Tormod Løtveit, OSS
BENKÖ-GAMBIT
1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5
bxa6 Lxa6 6 Sc3 d6 7 Sf3 g6 8 g3 Lg7 9
Lg2 0-0 10 0-0 Sbd7 11 Dc2 Da5 12
Ld2?! Kan se bra ut, men det fins ing-
en gode avdekkere mot Da5. Vanligere
er 12 Td1 for ytterligere å gardere
den svake bonden på d5. 12 - Tfb8 13
Tabl Sg4! Vanlig er 13 - Sb6 for å
komme raskest mulig til c4. Ulempen
for svart er at hvit da nærmest kan
framtinge remis med 14 b3 Da3 (hind-
rer a4 og Sb5) 15 Lcl Da5 16 Ld2 osv.
I det hele tatt ser ikke systemet med
g3 og Lg2 ut til å gi hvit noe særlig.
14 Sa4 Dc7 15 Sc3 Eller 15 Tfel Lb5
(15 - Sb6! 16 La5? Ld3!) 16 Sc3
Lxc3!? (forpliktende!) 17 Lxc3 Txa2 og
svart ser ut til å tale svartfeltløp-
erens fravar. En idé er Sd7-b6-a4 ell-
er c4. Prøver hvit å beholde bonden
med 17 bxc3, får svart meget godt
spill pga. punktet c4 og den svake Ba2
med 17 - Sge5 eller kanskje 17 - La4.
15 - Sge5!? 16 Tfel? Best var her 16
b3! for å ta feltet c4. Nå som dama er
drevet fra a5, kan 16 - c4 besvares
med 17 b4! Derfor var kanskje det fre-
delige 15 - Da5 svarts objektivt beste
trekk. 16 - h6? 17 b3! Svart skulle
naturligvis ha spilt 16 - Sc4 (17 b3??
Sa3) med idéen Da5. 17 - Kh7?! Tross
alt må 17 - Ta7 eller 17 - Tb7 være
bedre enn dette ventetrekket. Skal
svart ha noe håp om å overleve i Ben-
kø-gambit, må det aktive spill til! 18
Sh4!? Med den fristende idéen f4 og
f5. Svart er nå tvunget til å spille
18 - c4 for å åpne diagonalen g1/a7 og
få motspill. Håpløst er 18 - f5 19 f4
Sf7 20 e4! (20 Sxg6 Kxg6 21 Lh3 Lxc3
og svart ser ut til å overleve.) 18 -
c4 19 b4 Lc8 20 f4(?) Hvit må forber-

de dette med h3. Men her var jo trus-
elen f4 sterkere enn utførelsen. Med
20 a4! er svart uten motspill med bon-
de under, og vil finne det svært van-
skelig å organisere noe spill mot
hvits D-fløy, dessuten er Bc4 svak. 20
f4 svekker stillingen for mye og svart
tilriver seg etterhvert initiativet.
20 - Sg4?! Bedre er 20 - Da7+ 21 e3
Sd3 eller 21 Kh1 Sg4 22 e3 Sf2+ 23 Kgl
sa3. 21 f5 Sde5 22 fxc6+ fxc6 23 Le4
Db6+ Det virker mer fleksibelt å sjak-
ke på a7 for å trykke mot a2. 24 e3
Kh8 Kanskje 24 - Kg8 var mer nøyaktig.
Et eventuelt Lxg7 fra hvit skjer ikke
med sjakk og kongen er nærmere sentrum
i sluttspillet. 25 Sxg6+ Sxg6 26 Lxg6
Se5 27 Tf1 Lh3 28 Tf2 Tf8 29 Se2 29
Sd1 gir bedre sjanser, f.eks. 29 - Sg4
30 Dxc4 eller 29 - Sf3+ 30 Txf3 Txf3
31 Sf2 med idéen Dxc4, i begge tilfel-
le med to bønder for kvaliteten. 29 -
Txf2 30 Kxf2 Sg4+ Her vant 30 - Tf8+
med idéen Sxg6 og Lf5 direkte. 31 Kcl
Sxe3 32 De4 Sg2+ 33 Kd1

33 - Txa2?? Her vant 33 - Df2 (truer
Df1+) 34 Sc3 Ld7! A) 35 Dxe7 Df1+ 36
Kc2 Txa2+ 37 Tb2 Lf5+ 38 Lxf5 Dxf5+ 39
Kcl Df1+ 40 Kc2 Dd3+ 41 Kcl Txb2 B) 35
De2 Dgl+ 36 Kc2 Txa2+ 37 Tb2 Tal og
vinner, f.eks. 38 Dxe7 La4+ eller 38
Dxc4 Se3+ 39 Lxe3 Dxe3 med truselen
40 - Tc1 (40 Tbl Txb1 41 Sxb1 La4+).
34 Dxe7 Ta8 35 Lxh6! Se3+ 36 Lxe3 Da6
37 Dh4+ Kg8 38 Lh7+ Kf8 39 Dxb3 Da4+
40 Kcl 1-0

Kommentarer: Dag Sødtholt

nen 3½ 19 S.Sollid OSS 3½ 20 T.Christoffersen Ski 3½ 21 S.O.Andersson Sverige 3½
22 S.Olafsen ASK 3 23 L.Wikström Sverige 3 24 P.Østgaard OSS 3 25 Ø.Strand Bergen
3 26 F.M.Gulliksen ASKO 3 27 O.Løpperød Stjernen 2½ 28 D.Elboth OSS 2½ 29 K.Nilsen
Elverum 2½ 30 G.Moe Tønsberg 2 31 J.Johansen Caissa 2 32 K.Kryboe OSS 2 33 Ø.Mül-
ler ASKO 1½ 34 T.Ulsbøl Tempo 1½ 35 H.Opsahl 1911 1½ 36 F.Westerby Brugata 1
Gruppe B:

1 Fredrik A Dahl, Asker 6½ 2 Einar Gausel, Stjernen 6 3 Tor Egil Førland, SOSS 5½
4 Bror Thanke, Bøler 5½ 5 Johnny Hansen, Drammen 5 6 A.Aasum Halden 5 7 P.Bjør-
ling OSS 5 8 F.Henriksen Stjernen 5 9 H.K.Langsetmo Skien 5 10 T.M.Thorgersen
Tempo 4½ 11 P.Skjerpe ASKO 4½ 12 B.D.Syversten Ski 4½ 13 J.F.Rørvik Tempo 4½ 14
Ø.Andersen Arbeidernes 4½ 15 H.Halvorsen
Bøler 4½ 16 V.Poulsen Stjernen 4½ 17 L.
Gylterud Kongsvinger 4½ 18 G.Glendrange
OSS 4½ 19 J.Bjelke Asker 4½ 20 Ø.Grasmo
Strømmen 4½ 21 S.Johansen Stjernen 4 22
T.Løtveit OSS 4 23 T.G.Nilssen ASKO 4 24
H.Espelin Asker 4 25 E.Krogh ASKO 4 26 F.
Christiansen Strømmen 4 27 T.Garslegg IØSS
4 28 O.E.Arntsen ASKO 4 29 J.-O.Njø Stov-
ner 3½ 30 K.Ovesen Ski 3½ 31 E.Grøttum
Bøler 3½ 32 J.Glendrange OSS 3½ 33 J.P.
Tronds Bøler 3½ 34 V.Johansen Caissa 3½
35 Ø.Johansen Sarpsborg 3½ 36 R.K.Syvort-
sen Tønsberg 3½ 37 G.Venedik Stovner 3½
38 Ø.B.Birgensen 1911 3½ 39 L.E.Warstad
Strømmen 3½ 40 R.Kirknes Stjernen 3½ 41
K.Westerhus 1911 3½ 42 T.Steen Stjernen 3
43 E.Lie Elverum 3 44 H.Askrust Ski 3 45
H.Sjøel ASKO 3 46 T.Hall Asker 3 47 H.C.
Siebke OSS 3 48 J.Glerum Skien 3 49 J.
Svenske Strømmen 3 50 O.Erikfallet Bø-
rum 3 51 B.E.Belstad Lillestrøm 3 52 H.
Hvesser IØSS 3 53 J.T.Hansen Kristian-
sand 3 54 T.Reppen Stjernen 3 55 T.Dahl
Asker 3 65 G.Lane OSS 2½ 57 R.Bøger 1911
2½ 58 T.Stuedal 1911 2½ 59 K.Strømfore
OSS 2½ 60 S.Karlsen Sicilianerne 2 61
T.Bernstein OSS 2 62 C.Aarefjord OSS 2 63
J.Foyn Bøler 2 64 K.O.Eger OSS 1½ 65 L.
Klemetsen Strømmen 1½ 66 G.Taraldsen Bø-
ler 1½ 67 S.Aasgaard Eidsvoll 1 68 P.
Glenn Nordstrand 1 69 A.Normand OSS 1

Overraskende og overbevisende seier
av 14-årige Fredrik Dahl (selvsagt
fra Asker...) i B-gruppa på Hotel
Viking. Samme Fredrik vant forresten
i stor stil over stormester Miles i
simultanoppvisning i Oslo i fjor.

Bergsjø Grand Prix

							1-3/5
1	Bjørn W. Fosdahl, Brugata	1809	=05 +06 +11 =02 +09 =03	4½	19,0		
2	Svein Åge Johansen, Elverum	2048	+08 +13 +07 =01 -03 +10	4½	18,0		
3	Steinar Lindblom, OSS	2222	=11 +12 =09 +07 =02 =01	4½	17,0		
4	Arne Heien, Tønsberg	1981	-07 =05 =06 +12 +13 +08	4	15,0		

5 T.J.Johansson OSS 3½ 6 P.Nygård ASKO 3½ 7 F.Ellingsen Narvik 3 8 R.Weierød Hor-
ten 3 9 D.Lauvås OSS 3 10 P.Østgaard OSS 3 11 T.Støre OSS 2 12 F.Westerby Brugata
2 13 G.Bue Tønsberg 1½ 14 S.Løvåsdal Asker 0

Gruppe B:

1	Tore Høy Løvås, Arbeidernes	1746	+03 +06 =04 =02 =05 +09	4½	20,0
2	Tor Henriksen, Stjernen	1760	+09 =05 =06 =01 +04 +08	4½	19,0
3	Tor G. Nilssen, ASKO	1674	-01 +08 =07 +06 +11 =04	4	10,5

4 O.Østerhus Sanddal 4 5 E.B.Larsen Bergen 4 6 L.Everndal Stjernen 3½ 7 E.Sel-
jeseth Florø 3½ 8 R.Granum Bynesfoss 3 9 H.G.Hagen Lunner 2 10 G.Kirknesla Kristian-
tiansand 1½ 11 K.Claes Stjernen 1½

Viking Grand Prix

16-19/4

1 Knut Jøran Helmers, Stjernen 6 (25,5) 2 Sverre Heim, ASKO 6 (24,0) 3 Peter
Karlsson, Sverige 5 (22,0) 4 Bo Adler, Sverige 5 (20,0) 5 Fred Ellingsen, Narvik
5 (19,0) 6 Timo Nurmi, ASKO 5 (18,5) 7 W.L.Olsen OSS 4½ 8 I.Uggerud Kongsvinger
4½ 9 G.Iversen Molde 4½ 10 P.Omtvedt Stjernen 4½ 11 R.Weierød Horten 4½ 12 M.Bo-
gen Tønsberg 4 13 O.Christoffersen Stjernen 4 14 B.Fosdahl Brugata 4 15 L-R.Brå-
stein Sandnes 3½ 16 D.Lauvås OSS 3½ 17 S.Å.Johansen Elverum 3½ 18 A.H.Bøe Stjer-

Turnerings-informasjon

SS = Spillested
PP = Pengepremier
SA = Startavgift
PI = Påmelding til og informasjon fra
HP = Helpensjon

Rosencupen -81 26-28/6 Møre og Romsdal
Distrikthøgskole, Molde. 6r, 1t36min/40
tr. PP:1500/1000/500. SA:140/70. Overn.
f.eks. Molde Studentheim kr.60/natt.
PI: Harald Isachsen, Moldelivn 26,
6400 Molde tlf 072/53822 (j), 072/55584
(p). NGP.

Alta juniorturnering 3-5/7. I: NSFU.

Landturneringen i Kirkenes 12-18/7.
Innbydelse i nr.2 og 3. Siste opprop
12/7 utsatt fra kl.11 til 12.30 og 1.
runde til kl.14.

Nordisk turnering i Reykjavik 23/7-3/8
Se innbydelse i nr.2.

Sandefjord Chess International 31/7-
6/8 er avlyst.

Sandefjord Grand Prix 31/7-2/8 på
Park Hotell. 7r, 40tr/1t36min. SA:150/
100. PP:1500/1000/500. Opprop kl.15.
Værelse m/frok. på SS:225(enk.v.);
150(dob.v.) PI:A.J.Eikrem, Briskebyvn
48, Oslo 2 tlf 02/567910. NGP81/82.

Gausdal Sjakkfestival 8-16/8 på Gaus-
dal Høyfjellshotell. Helpensjon pr.
natt:180(dob.v.),155(3-4sengs), "Sol-
stuen" 155. Det avvikles 3 turnering-
er: Gausdal Chess International 1981
Int. tittelturnering.

Peer Gynt Open 9-14/8 7r,32tr/2t, der-
etter 16tr/t. SA:200. PP:2000/1200/
800 osv. NGP 1981-82.

Jarl Cup 15-16/8. 7r,45min/spiller/
parti. SA:120. PP:800/600/400. NGP
1981-82.

PI: Arnold J Eikrem, Briskebyvn 48,
Oslo 2 tlf 02/567910.

Solund Grand Prix 14-16/8. SS:Solund
Pensjonat, Hardbakke, ytterst i Soegn.
7r,45min/spiller/parti. SA:100/50.
HP på SS kr.275 for helgen. PI: Gun-
nar Halvorsen, 5980 Hardbakke tlf
Hardbakke nr.16(j),nr.125(p).
NGP 1981-82.

Nordisk mesterskap for ungdomsskole-
lag 21-23/8 i Skien.

Sjusjøsjakken 4-6/9. Hurtigsjakk.

UTENLANDSKE TURNERINGER (åpne):
Caorle, Venezia, Italia 4-12/7; Åpent
Finsk Mesterskap, Helsinki 10-19/7;
Sjakkfestival i Baden-Baden, V-Tyskl.
8-23/7; Sjakkfestival i Biel, Sveits
18/7-8/8; Badalona, Spania 4-14/8;
Helgoland, V-Tyskland 8-22/8; Monaco
12-20/9.

Nærmere opplysninger kan fås fra NSF.
Vedlegg svarporto i evt. brev.

♁ Knut Helmers, Stjernen og Sverre
Heim, ASKO spiller for Norge i
Mesterskapsklassen (12 mann Berger) i
Nordisk turnering i Reykjavik.

Skjær i sjøen

Det har foreløpig vist seg vanskelig
for Norsk Sjakkblad å komme inn i en
raskere og mer regelmessig rytme.
- Annonsetegningen har av ulike årsak-
er ikke riktig fungert. Nr.3 ble bare
av den grunn nesten 3 uker forsinket.
- For nr.3 og 4 har vi egentlig mang-
let redaktør. De er som en nødløsning
tatt på "overtid".
Nr.5 og (høyst sannsynlig) nr.6 redi-
geres imidlertid med sikker hånd av
signaturen PeSt (den landskjente
sjakkspiller Petter Stigar). Deretter
henviser vi til nedenstående annonse.

Neste nummer

nr.5 juli 1981, skal også ut før kon-
gressen! Redaktøren er forlengst i
gang med arbeidet, og bladet går i
trykken uansett... Alle venter på:
- Ferske ratingtall pr. 15/6
- Reportasje fra lag-NM-finale, NM for
juniorlag (som Asker tok hånd om), en
tapt juniorlandskamp, forhåpentligvis
vunnet tele-landskamp osv. osv.

NOE FOR DEG?

Stilling som redaktør i NORSK
SJAKKBLAD er ledig fra og med
nr.7 1981.

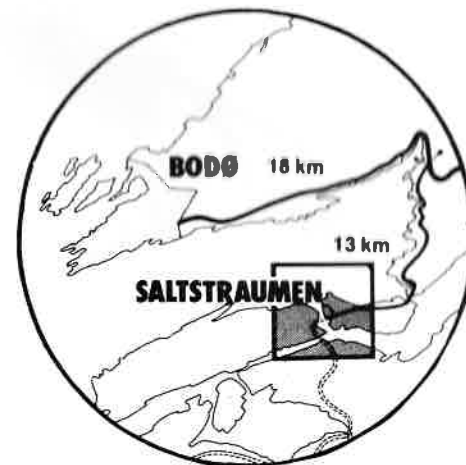
I sin nåværende form medfører
jobben produksjon av bladet, fra
innsamling av stoff til ferdig
offsetsats. Lønn etter avtale.
Flere opplysninger fra NSF,
tlf. 02/41 55 36.

Saltstraumen Gjestgivergård

Et ekte nord-norsk miljøsted!

FAKTA OM SALT- STRAUMEN GJESTGIVERGÅRD

32 combirom med 60 senger.
Restaurant/selskapslokaler med
plass til 250 gjester.
Kro: 50 gjester.
Pub: 60 gjester.
Dancebar: 100 gjester.
Beliggenhet: Ved Saltstraumen, 30
km fra Bodø, 60 km fra Fauske.

Saltstraumen Gjestgivergård

KRO OG MOTELL

8050 Tverlandet
Norway
Tlf. 081-13485